SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо про Україну!

Рік 117, ЧИСЛО 24, П'ЯТНИЦЯ, 11 ЧЕРВНЯ 2010 РОКУ 1893 Vol. 117, No. 24, FRIDAY, JUNE 11, 2010 $1.00

НАШ КОМЕНТАР

Хто і що тріюмфує в Україні

Петро Часто

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – Минулої п'ятниці, 4 червня, виповнилося перших 100 днів президентства Віктора Януковича. Тріюмфували „реґіонали", але не країна. Докладний репортаж відомих київських журналістів Мустафи Найєма і Сергія Лещенка про виступ Президента в палаці „Україна" і про те, що діялося довкола палацу, „Українська правда" того ж дня вмістила під заголовком „Вступ до авторитаризму і культу особи".

Ось висновок цих авторів: „Зверnення Віктора Януковича – і за формою, і за змістом – стало останнім мазком до того образу України, до якого прагне команда нинішнього глави держави. У цій країні Президент і влада панічно бояться власного народу".

Столиця побачила, як до палацу „Україна" пропускали бездоганно дисципліновані колони прихильників В. Януковича з синьо-білими прапорами, і як міліція, захищена металевими щитами, й розставлена подвійними, потрійними кільцями відгороджувала від палацу пред-

(Закінчення на стор. 3)

КИЇВ. – Учасники акції протесту „Мильні бульбашки Януковича" 3 червня біля будівлі Національного палацу „Україна". Фото: УНІАН

В Канаді відбулася акція на захист Української держави

Оксана Сидорчук-Соколик

ТОРОНТО. – 30 травня біля Генерального консульства Російської Федерації відбулася акція на захист Української держави. Патріотична українська громада Торонто та інших міст зійшлася, щоб висловити свою незгоду з аґресивною неоімперською політикою Росії стосовно України, а також щоб привернути увагу канадців до боротьби українського народу за збереження незалежности і демократії.

Ініціятором акції протесту стали СКУДО – Світова конференція українських державницьких організацій (відділ у Канаді), Ліґа українців Канади, Ліґа українок Канади, Спілка Української Молоді, Товариство колишніх вояків Української Повстанської Армії, Товариство колишніх українських політичних в'язнів. Співспонзорами були Українська скавтська організація Пласт, громадська організація „Четверта хвиля", Союз українських студентів Канади (СУСК). Акція відбувалася під патронатом Конґресу Українців Канади (відділ у Торонто).

На віче зібралося близько 600 осіб. У багатьох з них у руках були українські і канадські національні, червоно-чорні та організаційні прапори і транспаранти з гаслами „Геть кремлівських вислужників з України!", „Геть Росію з України!", „Київ проти Москви!".

Відкриваючи віче, ведучі Христина Чолій – представниця СУМ та Зенон Чиж – заступник голови СУСК наголосили, що акція проводиться з метою захисту чести, територіяльної цілісности і суверенітету Української держави і проти імперських амбіцій Росії.

З. Чиж звернувся до присутніх з закликом підтримати студентів України, яких переслідують за участь у протестах. Священик Української Греко-Католицької Церкви о. Антон Семчук промовив молитву.

Перед демонстрантами виступили з палкими промовами представники громадських організацій, які засуджували дії Росії супроти України та докоряли Європі, Америці та світовим організаціям за їхню байдужість до проблем України.

Заступник голови відділу КУК в Торонто Маркіян Швець висловив подяку учасникам акції за те, що не забули свою батьківщину.

Представник президії СКУДО, гість зі США Борис Потапенко повідомив, що делеґація СКУДО зустрілася із Послом України в Канаді Ігорем Осташем і передала йому звернення до українського народу.

Виступ Б. Потапенка доповнило символічне театралізоване дійство, яке спільно показали представники Пласту і СУМ: величезний ведмідь на ланцюгах тягнув за собою двох закутих дівчат-бранок в українських строях. Але прийшли молоді, сильні українські козаки і визволили бранок, а московського ведмедя відвели назад у його країну, де йому і належить бути. Виконавцями були Олександер Тарапацький, Андрій Водославський, Матей Лещишин, Адріяна Медик і Люба Костів.

Емоційний виступ представниці СКУДО (відділ в Канаді) Лесі Шимко надав такої наснаги громаді, що все присутнє товариство відчуло себе єдиною і міцною родиною.

Голова Крайової управи СУМ в Канаді Оляна Грод закликала молодь об'єднуватися в обороні України, тому що сьогодні, як ніколи, настав час боронити суверенітет і національну честь України.

Представник громадської організації „Четверта хвиля" Роман Галущак наголосив на тому, що кожна

(Закінчення на стор. 15)

Акція протесту біля Генерального консульства Російської Федерації в Торонто.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

„Чорна книга" для нової влади

КИЇВ. – „Чорну книгу" діянь В. Януковича" презентували в Києві 6 червня представники Народного комітету захисту України. Вони назвали діяльність Президента Віктора Януковича „Ста днями ганьби і зрад". Автори „Чорної книги" не думали, що вона писатиметься так швидко, але висловили впевненість, що вона буде однотомною. Член Народного комітету захисту України Михайло Ратушний вважає, що нині відбувається курс на деукраїнізацію, на порушення прав громадян, існує реальна загроза територіяльній цілісності України. „Чорна книга" буде також в електронному вигляді. За інтернет-версію відповідає інший член комітету, поет Володимир Цибулько. Він каже, що головна ідея полягає в тому, щоб не дати владі дефраґментувати інформаційний простір, не дати їй приховати свої недобрі наміри, а створити цілісну картину дій влади. Тим часом народний депутат України з Партії Реґіонів Олексій Плотников назвав „Чорну книгу" діянь В. Януковича" „абсолютно некоректною презентацією сумнівного матеріялу". За його словами, немає жодних підтверджень того, про що заявляють автори у заголовку цієї книжки. Він зазначив, що опозиція має право видавати такі книжки, але не в стилі „наклепів і відвертої брехні". *(Радіо „Свобода")*

В. Янукович відкинув ідею федеральної України

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович 7 червня заявив, що Україна є унітарною і демократичною державою. Про це він сказав, коментуючи поширену думку про те, що ідеальним варіянтом державного устрою України була б федералізація. За словами В. Януковича, створено Раду реґіонів, яка активно працюватиме над адміністративно-територіяльною реформою. „Остання, звісно, передбачає значне збільшення прав і повноважень місцевих органів влади. Важливо, щоб система забезпечувала максимальне дотримання прав і задоволення потреб кожного громадянина"! При цьому він висловив думку, що першочерговим завданням сьогодні є „подолання наслідків „помаранчевої п'ятирічки", стабілізація економіки, вихід на рейки стійкого економічного зростання і підвищення добробуту громадян, що, крім іншого, повинно створити можливості і для проведення інституційних реформ". *(УНІАН)*

Львівщина і Закарпаття потерпіли від стихії

ЛЬВІВ. — Інтенсивні опади на території Львівської та Закарпатської областей 3-4 червня призвели до формування швидкоплинних дощових потоків, і через захаращеність та відсутність систем водовідведення сталося підтоплення житлових будинків, підвалів, дворів та сільськогосподарських угідь. Потужними поривами вітру пошкоджено покрівлі житлових будинків та об'єктів комунальної інфраструктури, повідомили 5 червня в Міністерстві з надзвичайних ситуацій (МНС). Серед іншого, в потерпілих районах зруйновано 10 автомобільних і пішохідних мостів і мостових переходів, понад 20 пошкоджено. Також пошкоджено понад 15 кілометрів автомобільних доріг. Без електропостачання залишилися 56 населених пунктів. До ліквідації наслідків стихії в двох областях залучено понад 1,000 осіб, половина з них – працівники МНС. *(Радіо „Свобода")*

Відомі українці закликають до бою з В. Януковичем

КИЇВ. — Відомі українці закликають співвітчизників домагатися відставки московського намісника в Україні Віктора Януковича. „Два місяці правління Віктора Януковича поставили Україну перед реальною загрозою втрати державности", – йдеться у зверненні. Його автори називають ратифікацію договору про продовження базування Чорноморської фльоти Російської Федерації у Криму „одіозним рішенням" і „актом продажу держави". На переконання підписантів, „парадоксально, але факт: влада виступає в ролі головного ліквідатора держави. Цілком очевидно, що В. Янукович, який став провідником інтересів іншої держави, не може бути Президентом України", – наголошують вони. Автори звернення закликають всіма законними методами захистити державний суверенітет України, демократію, европейський цивілізаційний вибір українського народу. „Вимагаймо усунення Президента В. Януковича від влади! Будьмо пильними, відповідальними і рішучими! Від нашої волі залежить наша спільна доля!", – йдеться у зверненні. Документ підписали почесний президент Києво-Могилянської академії В'ячеслав Брюховецький, Посол Юрій Щербак, письменник Юрій Андрухович, доктор юридичних наук і Посол Володимир Василенко, професор Києво-Могилянської академії Володимир Панченко і мистецтвознавець Вадим Скуратівський. Ініціятива є відкритою і всі охочі можуть додати свій підпис на спеціяльно створеному сайті www.opir.net.ua. *(„Львівська газета")*

Делеґація Збройних сил України відвідала Лондон

КИЇВ. — 7 червня у Лондоні відбулася щорічна конференція сухопутних військ, у якій брала участь українська військова делеґація на чолі з першим заступником командувача Сухопутних військ Збройних сил України генерал-лейтенантом Анатолієм Пушняковим. У ході конференції, що тривала три дні, її учасники обговорили питання участи сухопутних військ різних країн у політиці забезпечення оборони та безпеки, їхнього статусу як інструмента впливу в національному, союзницькому і ґльобальному контекстах, розглянули питання щодо характеру майбутніх конфліктів та ролі сухопутних військ у них тощо. Також представники сухопутних військ проаналізували сучасний стан і перспективи розвитку цього виду збройних сил на подальші 10 років, визначили шляхи вирішення проблем підтримки ефективного стану сухопутних військ в умовах обмеженого фінансування, участи сухопутних військ передових країн світу у миротворчих акціях. *(УНІАН)*

Тиск на членів Народної партії

КИЇВ. — Народна партія заявила про посилення тиску на її представників на місцях з боку „партії влади" з метою змусити їх перейти до Партії Реґіонів. Про це йдеться в заяві політвиконкому Народної партії, розміщеній на її офіційному сайті 3 червня. Засобами, що змушують до такого кроку, в партії називають „звільнення з посади або призначення на вищі посади". „Прагнення місцевих князьків монополізувати не лише адміністративну, а й політичну владу, контрпродуктивне, оскільки шляхом залякування заганяти людей до якої-небудь партії в підсумку лише шкодитиме цій партії", – наголошується в заяві. Народна партія очікує, що „така практика утисків членів партії отримає відповідну оцінку з боку керівництва Партії Реґіонів". Провідником Народної партії є голова Верховної Ради Володимир Литвин. У березні фракції Партії Реґіонів, Комуністичної партії, бльоку В. Литвина та окремі депутати створили коаліцію у Верховній Раді України. *(Радіо „Свобода")*

ЮНІСЕФ закликає захищати права українських дітей

КИЇВ. — Права дітей в Україні порушуються, відзначають у Дитячому фонді ООН (ЮНІСЕФ). Однією з болючих проблем залишається насильство над дітьми. Українські діти беззахисні перед сексуальною експлуатацією. Про це 2 червня сказала представниця ЮНІСЕФ в Україні Юкіє Мокуо. ЮНІСЕФ разом з Інститутом соціології України провів соціологічне дослідження з питань насильства та порушення прав дітей. Фахівці опитали тисячу дітей з найбільш незахищених соціяльних категорій. „Дослідження показало, що третина дітей отримували пропозиції сексуальних послуг чи пропозиції виїхати за кордон", – наголосила Ю. Мокуо. Вона також зауважила, що проблема ускладнюється через бідність. Представниця ЮНІСЕФ сказала, що нині дитячий фонд ООН працює з українським урядом, аби покращити ситуацію з дотриманням прав дітей в країні та їхнім соціяльним забезпеченням. Натомість постійний координатор системи ООН в Україні Олів'є Адам зазначив, що Україна взяла на себе низку міжнародних зобов'язань щодо дотримання прав дітей, а у вересні цього року має у Женеві представити ООН національну доповідь про здійснення цих зобов'язань. *(„Інститут масової інформації")*

Україна має запаси метану на 1,500 років

КИЇВ. — Українські та німецькі вчені знайшли в економічній зоні Чорного моря поклади газогідратів – льоду, що містить газ метан. Цими запасами можна забезпечити Україну енерґією протягом 1,500 років. Про це розповів 2 червня завідуючий відділом радіяційної і хемічної біології Інституту біології південних морів доктор біологічних наук Сергій Гулін. Він був у складі команди українських та німецьких учених, які досліджували поклади на дні Чорного моря. Як пояснив керівник відділу морської геології та осадового рудоутворення Національного науково-природничого музею Євген Шнюков, газогідрат – це лід, який містить газ метан. „У Чорному морі є близько 15 місць, де є газогідрати. Їх також знайшли в Росії, на Мессояхському родовищі. Є газогідрати і в румунській економічній зоні Чорного моря, і в Тихому океані в Японії. Але найбільше їх в Антарктиді", – зазначив учений. Він повідомив, що найбільшою складністю є видобуток газогідратів. Метан швидко випаровується з льоду. Тому потрібно створювати якісно нові технології видобутку газу з газогідратів. *(„Укрінформ")*

Відкриття Днів Ізраїлю в Україні

КИЇВ. — Віце-прем'єр-міністер Володимир Семиноженко 7 червня взяв участь в урочистому відкритті Днів Ізраїлю в Україні. „Завдяки ініціятиві проведення Днів Ізраїлю в Україні, у якої є всі передумови стати доброю традицією як для України, так і для Ізраїлю, ми маємо нагоду усвідомити, що, по-перше, наші народи мають багато спільного, а по-друге, у нас є і завжди буде чому повчитися один в одного", – зазначив у своєму вітальному слові В. Семиноженко. На його переконання, наступним обов'язковим кроком мають стати Дні України в Ізраїлі. *(„Укрінформ")*

Найкращий музей СБУ – у Хмельницькому

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Високо оцінили фахівці Музей професійного, патріотичного та культурного виховання співробітників Хмельницького обласного управління Служби безпеки України (СБУ). Музей став переможцем Всеукраїнського конкурсу-огляду. Співробітники та активісти музею проводять пошукову працю, пропонуючи громадськості документи з історії области, готують тематичні книги, зокрема про Голодомор 1932-1933 років, політичні репресії, період нацистської окупації краю під час Другої світової війни. Відзнаки в конкурсі також отримали музеї Донецького обласного управління та Національної академії СБУ. *(„Укрінформ")*

В. Янукович звільнив трьох суддів за порушення присяги

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович 5 червня звільнив трьох суддів за порушення присяги судді, зокрема суддю Іршавського районного суду Закарпатської области Івана Кавку, суддю Уманського міськрайонного суду Черкаської области Олега Стародуба, суддю Дніпропетровського районного суду Леоніда Чубенка. Раніше Верховна Рада України прийняла за основу президентський законопроєкт про судоустрій і статус суддів. В Україні близько 300 суддів можуть бути звільнені за дії, несумісні з вимогами присяги суддів. *(„Кореспондент")*

НА ТЕМИ ДНЯ

Нотатки про новий уряд України

Р. Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – Дивлюсь на список нового уряду України і думаю: скільки в цьому новому Кабінеті міністрів старих діячів.

Про новий український уряд вже було чимало статтей, розвідок, коментарів. Мені хочеться також написати кілька думок на марґінесі. Я дивлюсь на це явище ретроспективно і мушу констатувати, що таки дуже багато змінилось за 50 років: тепер уряд України дуже інакший від тієї Ради міністрів, яка бавилась в уряд, коли Україна була частиною СРСР, і її справжнє керівництво було в Москві.

Був час, в 1960-их і 1970-их роках, коли я вважався „кремльологом" і уважно пильнував, хто яку партійну і урядову позицію займає – у Києві й Москві. Ми вичитували порядок імен, підписаних під інформаціями про смерть якогось вождя; спостерігали, які керівники партії й держави стояли на трибунах та в якому порядку; а надто з „густим гребінцем" перечитували виступи відповідальних осіб.

Пригадується серпень 1987 року, коли навіть в газеті „Вашінґтон Пост" появилася коротка замітка про те, що Олександер Ляшко перестав бути головою Ради міністрів УРСР – прем'єр-міністром, по-нинішньому. Мало хто у Вашінґтоні, за винятком кремльологів, знав, що воно таке – „Рада міністрів УРСР" і ще менше цікавилось тим.

Правда, на початку 1970-их років, коли хазяїном Білого Дому був Річард Ніксон, група цих „прем'єрів" прибула до США, і в газеті навіть появилося фото голови Ради міністрів О. Ляшка на галявинці біля Білого Дому після зустрічі з американським Президентом. Зате О. Ляшко справді засвітився в американських засобах масової інформації в травні 1986 року, після аварії в Чорнобилі. Тоді, майже два тижні після аварії, до Києва допустили малу групу міжнародних журналістів, а усі великі партійні діячі СРСР позникали. Про Михайла Ґорбачова, який на Заході вже набирав статусу фільмової зірки, декілька днів після 26 квітня не було „ні слиху, ні диху". Український перший комуніст Володимир Щербицький також чимсь іншим займався.

Перед групою журналістів з'явився голова Ради міністрів УРСР О. Ляшко. У випуску газети „Ню-Йорк Таймс" від 9 травня 1986 року на горішній частині першої сторінки, в правому куті – найважливішому місці важливої газети – кореспондент цитує О. Ляшка про те, що протягом восьми днів 84 тис. людей евакуювали з Чорнобиля, та що треба берегтися радіяції – часто приймати душі і закривати вікна в помешканнях. Про те, що діється в аварійному реакторі, О. Ляшко не знав. Зате керівник Міжнародної аґенції атомної енергії (МАҐАТЕ) Ганс Блікс сказав пресі, що ядро реактора, мабуть, далі горить.

Я прочитав вістку про те, що О. Ляшко пішов у відставку в серпні 1987 року, пару днів перед виїздом до Києва на працю в американській виставці. Влітку 1987 року в Києві я купував і читав по декілька газет щодня, але минало три тижні мого перебування в Києві, і я не знав, хто перебрав посаду „старого більшовика" О. Ляшка.

Якось на виставці я сказав десяткам слухачів, як мені дивно, що після трьох тижнів я не знаю, хто очолює уряд УРСР! Виявилось, що таких, як я, більше. Ніхто не знав. Аж одна пані майже шепотом сказала „Масол" і швидко відійшла. Тут була мова – я згодом дізнався – про Віталія Масола, голову Ради міністрів УРСР, якого восени 1990 року з посади усунули голодуючі студенти на Площі Жовтневої Революції (нинішнього Майдану Незалежности).

Проблема кадрів в Україні виявилася в тому, що Президент Леонід Кравчук згодом призначив В. Масола вдруге, але вже не головою Ради міністрів, а прем'єр-міністром, головою Кабінету міністрів. Служба новин телемережі „1+1" сказала про В. Масола, що він „очолював уряд двох країн – УРСР та України і прийняв на себе один з основних ударів народного невдоволення радянською владою".

Все це з минулого. А зараз як? Прем'єр-міністер Микола Азаров народився глибоко в Росії, в Калузі, як Ніколай Пахло. Згодом він взяв прізвище своєї дружини Людмили

(Закінчення на стор. 15)

Хто і що...

(Закінчення зі стор. 1)

ставників опозиції. Ще одна цитата зі згаданого репортажу: „Жертвами цієї незрозумілої фобії оточення Януковича стали навіть представники інших держав – їх не пустили на площу... „Я Посол Канади!" – намагався прорватися крізь огорожу дипломат. Але співробітник Управління державної охорони робив вигляд, що не розуміє...".

Екстремальні заходи безпеки очолював особисто міністер внутрішніх справ Анатолій Могильов, а на обурення людей, котрих не підпускали до палацу, він відповідав: „Все це зроблено з метою громадського порядку".

Так виглядає, що „громадський порядок" слід вважати найбільшим досягненням влади за перші 100 днів її діяльности. Потрібний цей „порядок" з простої причини: В. Янукович є Президентом лише частини країни, зросійщеного сходу, решту ж України, тобто більшости свого народу, він не розуміє і ховається від неї за залізними щитами міліції й добре вишколених загонів спеціяльного призначення.

Щоб виправдати цей страх перед суспільством, Президент на пресконференції після свого виступу в палаці „Україна" зробив абсурдну заяву – нібито існує загроза його життю і нібито Державна охорона має на це неспростовні докази, тому, мовляв, неможливо обійтися без особливих заходів безпеки.

Але повернімося до головного – до результатів 100 днів. 2 червня Фонд „Демократичні ініціятиви" оприлюднив дані спеціяльного опитування, в якому взяли участь 19 експертів країни з різних галузей суспільного буття. Вони мали оцінити перші 100 днів Президента за системою кредитів від 1 до 10. Середня оцінка вкрай неґативна: 2.7 кредита.

До того ж, у неґатив входять вповні конкретні речі, як от антиконституційне створення коаліції у Верховній Раді, кабальна для України харківська угода щодо Чорноморської фльоти, проголошення позабльокового статусу України, призначення на високі пости в державі відвертих україноненависників, узурпування впливу на суддів і прокурорів, тотальна корупція серед державних чиновників, відсутність реформ і системного державницького мислення; тим часом позитив – вельми умовний: договір про демаркацію українсько-російського кордону, відновлення сильної владної вертикалі, підписання закону про державний бюджет на 2010 рік, створення при адміністрації Президента Комітету з економічних реформ.

Коментуючи ці дані опитування для Радіо „Свобода", депутат Верховної Ради Ірина Геращенко добре пояснила, що означає „відновлення сильної владної вертикалі": „Це танк, який зараз пре по Україні, все на своєму шляху змітаючи, але найбільшим неґативом, який навряд чи вже вдасться подолати, є те, що за 100 перших днів Віктор Янукович назавжди втратив шанс стати Президентом всієї України, і щодня цей розкол посилюється...".

А що ж на це все Европа, світ? Експерт міжнародної правозахисної організації „Дім Свободи" („Freedom House") Арч Падінґтон, який є співавтором звіту „Гірші з найгірших 2010 року: найбільш репресивні суспільства" остеріг, що Україна ще належить до вільних країн, але вже до тих, „котрі мають деякі проблеми", і якщо станеться навіть незначне погіршення, потрапить до катеґорії „частково вільних".

А. Падінґтон правильно бачить реальну спонуку до такого погіршування: вона в тому, що „зріс вплив таких головних авторитарних країн, як Росія, Китай, Іран та Венесуеля. Деякі країни сприймають це як сиґнал до того, що вони вже можуть не дотримуватися стандартів щодо прав людини, бо є впливові авторитарні країни, котрі нададуть їм дипломатичну й політичну підтримку".

Лондонський журнал „The Economist" відзначив, що „авторитарні тенденції адміністрації Віктора Януковича не викликають жодних сумнівів" і що „корупція стала невід'ємною ознакою в Україні".

І все ж українські обставини ясніше бачаться не з боку, а саме „лице в лице", бо болять і все глибше обурюють. Оскільки ж біль і обурення неминуче ведуть до все активнішого опору, то зусилля Президента В. Януковича за перші 100 днів біля керма держави концентруються, поза гарні слова, переважно на одному – на запобіганні нового Майдану.

З цією метою „реґіонали" подали на розгляд Верховної Ради законопроєкт ч. 2450, який, якщо він набуде чинности, позбавить громадян України права висловлювати свою незгоду з владою на масових вуличних і майданних зібраннях.

У тому, що цей проєкт стане законом, нема найменшого сумніву. „Донецькі роблять те, що вміють і що можуть. Немає проєкту для країни, немає пропозиції для суспільного консенсусу, тому роблять те, що добре вдається – закріплення влади. Вони настільки самовпевнені на найближчі 10 років, що не підозрюють, що таке відплата", – коментує сьогоднішню ситуацію директор Соціологічної служби „Український барометер" Віктор Небоженко.

Українські студенти - не „бидло"

„Квиток в один кінець" з зображенням Петра Куликова, причеплений до тролейбуса в Києві.

КИЇВ. – 4 червня під стінами Міністерства освіти і науки України відбувся протест студентів проти заступника міністра освіти і науки Петра Куликова, який під час акції протесту проти призначення міністром Дмитра Табачника 31 березня в коментарі телеканалу „СІТІ" обізвав студентів, які зібралися на віче, „бидлом".

Учасники акції вважають, що заступник міністра повинен піти у відставку, бо подібні висловлювання неприпустимі для державного службовця. Вони брали заздалегідь виготовлені „квитки в один кінець" з зображенням П. Куликова і чіпляли їх до тролейбусів. Одночасно студенти подали судовий позов з приводу висловлювань П. Куликова.

П. Куликов на вимогу вибачитися сказав, що робити цього не буде, і повторив, що студенти, які виступили проти Д. Табачника – то бидло.

Сергій Пархоменко,
координатор акції

АМЕРИКА І СВІТ

Витікання нафти у Мехіканській затоці частково приборкано

ВАШІНҐТОН. — Американські урядовці, які здійснюють нагляд за очищувальними роботами у Мехіканській затоці, 8 червня заявили, що ковпак, встановлений на нафтовій свердловині минулого тижня, випомповує понад 10 тис. барелів нафти за добу. Найближчим часом компанія „Бритиш Петролеюм" має намір встановити ще один ковпак, аби зменшити кількість сировини, що витікає в океан. Тим часом науковці кажуть, що витікання нафти, яке стало найбільшим в історії США, вже завдало великої шкоди довкіллю і поставило рідкісні морські організми затоки під загрозу зникнення. Завдяки ковпакові з свердловини вдалося випомпувати понад 1.5 млн. літрів нафти. Це майже вдвічі більше тієї нафти, яку раніше могли збирати у танкер на поверхні. Однак, це лише половина тієї нафти, яка щодня витікає в океан, що становить приблизно 20 тис. барелів. Критики кажуть, що роботи можуть затягнутися до осені. Штати Луїзіяна, Місісіпі, Алабама та Фльорида вже переживають катастрофічні наслідки та збитки в індустрії риболовлі і туризму. Однак, науковці кажуть, що найбільше від виливу нафти постраждають океанічні флора і фавна. Не менш шкідливою є хемічна речовина, якою „Бритиш Петролеюм" посипає нафтову пляму, щоб розщепити нафту і запобігти її підняттю на поверхню. Тим часом „Бритиш Петролеюм" має намір встановити другий ковпак для випомповування нафти до кінця цього тижня. *(„Голос Америки")*

Партія М. Саакашвілі перемогла на виборах

ТБІЛІСІ, Грузія. — За попередніми даними, перемогу на муніципальних виборах у Грузії взяла партія „Єдиний національний рух", заснована Президентом Михайлом Саакашвілі. Їй віддали голоси 61 відс. виборців. На другому місці – опозиційний бльок „Альянс за Грузію" з 16 відс. Крім того, зрозуміло, що посадникові Тбілісі Георґієві Угулаві, швидше за все, вдасться зберегти свою посаду – попередні результати показують, що за нього проголосували 60.4 відс. виборців. Цього політика називають можливим наступником Президента М. Саакашвілі на виборах 2013 року. Представники міжнародної Організації з безпеки і співпраці в Европі, які спостерігають за перебігом голосування, подали звіт своїх спостережень 31 травня. *(„Львівська газета")*

Б. Обама призначив нового главу розвідки США

ВАШІНҐТОН. — Президент США Барак Обама призначив головою національної розвідки відставного генерала Військово-повітряних сил Джеймса Клепера. Про це Президент повідомив 5 червня, виступаючи в Білому Домі. Тепер кандидатура Дж. Клепера повинна бути схвалена Сенатом. Дж. Клепер раніше обіймав посаду заступника секретаря Департаменту оборони США у справах розвідувальних служб. Колишній керівник американської розвідки Деніс Блер пішов у відставку в травні – в результаті проведених Б. Обамою перестановок в адміністрації. У віданні глави розвідки знаходяться 16 спецслужб. Посада їх загального керівника була заснована в 2004 році. *(„Кореспондент")*

У США затримано двох запідозрених терористів

НЮ-ЙОРК. — На летовищі Ню-Йорку 6 червня заарештовано двох чоловіків, підозрюваних у тому, що вони планували приєднатися до терористичного угруповання у Сомалі. 20-літній Мохамед Хамуд Алеса та 26-літній Карлос Едуардо Альмонте, обидва громадяни США, планували летіти в Єгипет. Звідти, за твердженнями слідчих, вони мали переїхати в Сомалі з метою приєднання до пов'язаного з „Аль-Кайдою" терористичного угруповання „Шабаб". Обидвом затриманим пред'явлено звинувачення у змові з метою здійснення актів міжнародного тероризму. За ними американські правоохоронці вже кілька років вели стеження. Угруповання „Шабаб" поставило собі за мету повалення підтримуваного ООН уряду Сомалі та встановлення в країні ісламістського ладу. *(„Голос Америки")*

Держдепартамент США стурбований ситуацією в Україні

ВАШІНҐТОН. — Держдепартамент США 3 червня висловив тимчасовому повіреному України в США стурбованість діями, які можуть трактуватися як обмеження основоположних свобод. „Сьогодні Державний департамент порушив питання, що мають відношення до свободи слова і зборів в Україні, включаючи повідомлення про недавні контакти між представниками органів безпеки і ректором Українського Католицького Університету у Львові" – говориться в повідомленні. Водночас у Державному департаменті зазначили, що вітають публічну пропозицію глави Служби безпеки України (СБУ) зустрітися з ректором університету. „Українці повинні пишатися демократичним проґресом, і ми сподіваємося, що рух шляхом проґресу буде продовжено" – йдеться в заяві. 26 травня ректор Українського Католицького Університету Борис Гудзяк заявив, що СБУ намагалася його завербувати, і попередила про те, що адміністрації університету слід застерегти студентів від участи в акціях протесту. („Кореспондент")

Напад „Талібану" на мирну конференцію в Кабулі

КАБУЛ, Афганістан. — Вибухи ракет і стрілянину було чути в столиці Афганістану під час промови Президента Гаміда Карзая, коли він 2 червня відкривав важливу мирну конференцію. На триденну конференцію ради старійшин до Кабулу прибуло 1,600 делеґатів з усієї країни.Відповідальність за напад взяли на себе представники угруповання „Талібан", які сказали, що вони надіслали чотирьох важко озброєних нападників-смертників, щоб здійснити напад на учасників нарад традиційної ради старійшин. Поліція і очевидці заявили, що щонайменше дві ракети впали неподалік місця, де у великому шатрі відбувалася зустріч делеґатів. Перший вибух стався в момент, коли Президент Г. Карзай звертався до зібраних, але він закликав делеґатів іґнорувати напад. Афганські офіційні особи заявили, що сили безпеки застрелили двох нападників-смертників, які намагалися проникнути на зустріч в жіночому одязі. *(„Голос Америки")*

Новообраний прем'єр-міністер Японії

ТОКІО. — Новообраний прем'єр-міністер Японії Наото Кан заявив, що дотримуватиметься досягнутої з Вашінґтоном домовлености про передислокацію авіобази США на острові Окінава. Н. Кан зробив таку заяву 8 червня, за кілька годин до церемонії приведення його до присяги імператором Акіґіто. Питання майбутнього авіобази військово-морської піхоти США на Окінаві частково призвело до падіння уряду попереднього прем'єр-міністра Юкіо Ґатоями, який 2 червня подав у відставку, після восьми місяців при владі. Він заявив, що йде у відставку у зв'язку з тим, що не виконав своєї передвиборної обіцянки прибрати військову базу США з острова Окінава. Н. Кан також пообіцяв приборкати масові громадські борги Японії, аби запевнити довготривалу економічну стабільність країни. На посаду міністра фінансів Японії Н. Кан призначив Йошіґіко Ходу. *(„Голос Америки")*

Продають речі В. Черчіля

ЛОНДОН. — Велику колекцію щоденників, листів і навіть сигар, які належали британському прем'єр-міністрові часів Другої світової війни Вінстонові Черчілеві, виставили 2 червня на авкціон у Лондоні. Торги на авкціоні „Крістіс" принесуть у перерахунку близько 1.5 млн. дол. Це найважливіша в світі колекція, пов'язана з В. Черчілем. До неї зокрема належать робочі щоденники В. Черчіля як голови уряду з 1939 до 1945 року, у яких відображено його зустрічі з Президентом США Франкліном Рузвельтом, керівником СРСР Йосифом Сталіним чи королем Великої Британії Джорджем VI. Колекцію зібрав американський видавець Стів Форбз. *(Радіо „Свобода")*

Домовилися про створення комітету безпеки

БЕРЛІН. — Дмитро Медведєв та Анґела Меркель 5 червня домовилися про створення комітету безпеки. Меморандум ухвалили у Німеччині, під час переговорів канцлера ФРН та Президента Росії. Крім того, обговорено можливі санкції щодо Ірану. За словами Д. Медведєва, домовленості про їх застосування досягнуто. Він висловив надію, що іранське керівництво почує голос міжнародної спільноти. Ядерна програма Теграну викликала осуд країн „Великої двадцятки". *(„5 канал")*

Протестують українці в Італії

Учасники віча на захист Конституції та демократії в Україні, що відбулося 23 травня в Римі. *Фото: Радіо „Свобода"*

РИМ. – Громадяни України, які живуть і працюють в европейських країнах, влаштували 23 травня акцію на захист Конституції та демократії в Україні. Учасники народних вічів засудили дії чинної влади, назвавши їх антиукраїнськими і такими, що загрожують знищенню громадянського суспільства й культури.

У Римі на акцію зібралися понад 100 українців. Перерахувавши останні кроки нової влади на чолі з Віктором Януковичем, голова Християнського товариства українців Італії Олесь Городецький заявив: „Всі ці дії прикриваються гаслами про дружбу з Росією і тому одержують підтримку населення східніх областей, хоча насправді ця економічна анексія з боку Росії не має нічого спільного з дружбою".

Письменниця Оксана Пахльовська закликала присутніх серйозно і відповідально оцінити ситуацію в Україні. За її словами, те, що відбувається на батьківщині, є частиною великого складного неґативного сценарію, як европейського, так і світового. Вона зазначила, що відповідальність за сучасний стан українських справ лежить на самих українцях. *(Радіо „Свобода")*

КОМЕНТАР З ПРИВОДУ

Незручні запитання

Французька преса рясніє обуреними відкриттями. Виявляється, Мартін Сандберґер – нацистський злочинець, якого засудили до довічного ув'язнення під час Нюренберзького процесу, щойно мирно помер у респектабельному будиночку для старших віком під Штутґартом. „Рівно чверть століття його прізвище відкрито зазначалося на поштовій скринці закладу", – розповів службовець пансіонату французькому телебаченню.

На відміну від Івана Дем'янюка, чий процес триває нині в Мюнхені, М. Сандберґер був доведеним та свідомим убивцею багатьох тисяч невинних людей. Якщо радянський вояк І. Дем'янюк став охоронцем табору „Собібор" після того, як потрапив до німецького полону, М. Сандберґер з власної волі записався спочатку до Гітлер-юґенд, а потім до СС. Якщо ізраїльський Верховний суд в Єрусалимі виправдав І. Дем'янюка за браком доказів, суд у Нюренберґу впевнено довів, що саме М. Сандберґер очолював структуру „Einsatzkommando", яка винищувала на території Естонії та Італії євреїв, комуністів, гомосексуалістів та циган.

У 1948 М. Сандберґера засудили до смертної кари. 1951 року вирок було замінено довічним ув'язненням. Далі, як розповідає французька преса, до справи втрутився тодішній президент Теодор Гесс, добрий знайомий тата засудженого. За кілька років впливова та заможна родина злочинця домоглася його звільнення з-за ґрат.

Що відбулося насправді з Іваном Дем'янюком, знає, напевне, лише він сам. На загальному рівні І. Дем'янюк визнав факт роботи в концтаборі. Але довести його імовірну жорстокість не легко: звинувачення не має живих свідків.

Жодним чином не закликаю виправдовувати нацистські злочини. Власне, як і інші. А також – забувати про біль усіх тих, хто втратив рідних у концентраційних таборах. До речі, не лише в німецьких, але й у сталінських. Проте, воліла б наголосити на іншому: на принципі персональної відповідальности підозрюваних та засуджених. А також – на відчутті пропорції, що відрізняє провину виконавця від вини замовника злочину.

Французька преса і, мабуть, не лише французька, не забуває в повідомленнях про І. Дем'янюка нагадувати про його українське коріння. При тому, що французький закон чітко забороняє поліції цікавитися походженням підозрюваних осіб. Тим більше – оприлюднювати таку інформацію. Воно і правильно: жоден народ не делеґує тим чи іншим порушникам завдання здійснювати злочини. Тому не є важливим, хто саме кинувся з ножем на перехожого: альжирець, естонець чи ірляндець. Решта альжирців, естонців та ірляндців не мають до події жодного відношення.

Так само мало б бути і з І. Дем'янюком. Незалежно від того, як саме він поводився у „Собіборі", інші українці світу за те не відповідають. Не варто, отже, було б їх засмучувати підозрами у колективній ксенофобії. Чи не є, врешті, зворотньою стороною расизму наполягання на тому, що в далекому 1920 році колишній охоронець концтабору народився саме в українському, а не в будь-якому іншому селі?

До процесу І. Дем'янюка виникають і інші запитання. Відповідальність виконавця, навіть над міру старанного, не мала б дорівнюватися до ступеня відповідальности ідеологів „фінального рішення". Таких, як Генріх Гіммлер, Герман Ґерінґ та особисто Адольф Гітлер. Або свідомих організаторів масових винищень людей. Таких, як М. Сандберґер, який спокійно помер у власному затишному ліжку.

Тому й маштаб процесу в Мюнхені не мусив би, в ідеалі, за гучністю дорівнювати процесові оберштурмбанфюрера Адольфа Ейхмана, якого антифашисти викрали в Арґентині 1960 року. Адже далеко не всі колишні полонені, а згодом – наглядачі німецьких таборів – потрапили під суд. А про суд над злочинами комунізму, над ідеологами сталінських концтаборів, а також над сумлінними та надто старанними охоронцями радянських таборів ніколи і не йшлося.

Формально Европейський парламент ще торік урівняв спеціяльною резолюцією злочини нацизму й комунізму. Але скільки знадобиться часу, аби на рівні европейського сумління зформувалася однакова позиція щодо охоронців радянських та гітлерівських концтаборів? Йдеться, отже, не стільки про справу І. Дем'янюка – про суд над конкретною людиною, котра або винна, або ні. Мова про почуття політичної пропорції. А також – про правомірність символів.

Алла Лазарєва
(Бі-Бі-Сі)

СКУ засуджує порушення прав українських громад в Росії

До „Свободи" надійшло пресове повідомлення Світового Конґресу Українців (СКУ) від 31 травня, в якому знову звертається увага на утискування в Росії українських громадських організацій, зокрема Федеральної національно-культурної автономії українців Росії. Нижче вміщено це повідомлення СКУ.

Однією з найбільших українських діяспор у світі є багатомільйонна українська діяспора Росії. Незважаючи на це, Росія, всупереч її міжнародним зобов'язанням щодо захисту і задоволення людських і національних прав своїх меншин, свідомо й послідовно придушує національний розвиток української меншини: протидіє становленню на своєму терені української Церкви, гальмує розвиток української освіти, здійснює цензуру культурницьких заходів, чинить тиск на українські організації та провідних українських активістів, чиї дії не відповідають офіційній ідеології Росії.

Одним з найсвіжіших прикладів цьому є звинувачення, які оприлюднило Міністерство юстиції Російської Федерації на адресу Федеральної національно-культурної автономії українців Росії, закидаючи, що її співголова взяв участь у публічному виступі на радіо „Свобода", був співорганізатором проведеної в Москві Міжнародної науково-практичної конференції „Україністика Росії: історія, стан, тенденції розвитку" та керував заходами, присвяченими пам'яті жертв Голодомору з метою підтримки „Незгасимої свічки" та документально-художньої вистави „Голодомор 1932-1933 років – геноцид українського народу".

Ці звинувачення Міністерства юстиції, які за своєю суттю порушують людські та національні права української меншини, було використано як офіційну підставу для письмового попередження до Федерації та подання до Верховного суду Росії позовної заяви про ліквідацію цього українського об'єднання.

12 травня Тверський районний суд Москви відмовив Федерації у задоволенні позову про скасування попередження Міністерства юстиції.

Світовий Конґрес Українців засуджує порушення людських та національних прав українців Росії і закликає Росію негайно припинити такі дії та дотримуватись своїх міжнародних зобов'язань відносно основних свобод людини.

Світовий Конґрес Українців

ЦИТАТА ДНЯ

„Режим Володимира Путіна опертий на всевладдя Федеральної служби безпеки (ФСБ). Саме вона, ФСБ, зробила демократію в Росії настільки „контрольованою", що аж ефемерною.

Тому кожен, хто прагне „клонування" цього режиму в Україні, має бути готовим до того, що в людей спрацьовуватиме інстинкт перестороги.

ФСБ успадкувала від КҐБ практику залякування непокірних, переслідування політичної опозиції та розправи з тими, хто відмовлявся коритися волі спецслужб. Українська держава, схоже, тепер намірилась іти цими самими слідами".

Мирослав Маринович,
віце-ректор Українського Католицького Університету,
м. Львів

Поточний огляд якости поштової достави газети „Свобода"

Шановні передплатники!

Редакція „Свободи" і „The Ukrainian Weekly" ще раз підготувала цей опитник у відповідь на збільшення кількости нарікань на запізніле отримання наших газет.

Просимо Вас взяти участь в опитуванні і заповнити поданий унизу опитник щодо доставлення газет протягом чотирьох тижнів червня. Навіть якщо Ви заповнили такий опитник за квітень, просимо заповнити також за червень. Ми збираємо цю інформацію, щоб задокументувати швидкість руху газет в поштовій системі і визначити, де виникає проблема.

Для зручности наступна форма буде друкована чотири тижні. Будь-ласка, виповніть її один раз і надішліть до адміністрації газет.

1. Впишіть Вашу адресу точно так, як вона є на газеті.

Name...

Address..

City, State, Zip...

2. Впишіть дату, коли Ви отримали слідуючі числа газети у відповідному рядку для кожної з газет, які Ви отримаєте за червень

Дата виходу:	*Дата отримання:*
4 червня.................................	....
11 червня................................	....
18 червня................................	....
25 червня................................	....

3. Після заповнення форми надішліть її до нашого відділу передплати на адресу:

Svoboda
2200 Route 10
P. O. Box 280
Parsippany, NJ 07054.

Дякуємо за Вашу допомогу!

Не наврочити б...

„Реґіонали“ поспішають, ледве зі шкіри не вискочать: вистачило їм трьох місяців, щоб припинити всі процеси українського національного відродження, відвернути Україну від європейського шляху розвитку, від НАТО, поставити її на поріг авторитаризму за московськими взірцями, втягнути в політичну, економічну і військову залежність від Росії. Щодня стаємо свідками шалених спроб урядового оточення Президента Віктора Януковича демонтувати або паралізувати саме ті суспільні структури, які служили фундаментом державного суверенітету і національної безпеки України. Мов „зомбі“, підручні В. Януковича і він сам виконують чужу, антиукраїнську волю, і при цьому ще й певні, що їм вдасться назавжди заволокти небо над Україною непроникними хмарами московської зверхности.

Ні, не вдасться. Як осібній людині, так і народові онтологічно притаманне прагнення до світла. А ним передусім є правда. Тому Христос сказав це: пізнайте правду – і вона визволить вас.

Нема найменшого сумніву, що Україна не зречеться ні правди своєї, ні свого національного майбутнього. І те, що опір зрадливій політиці „реґіоналів“ такий, на перший погляд, нібито повільний, насправді свідчить, що він глибокий, озброєний стратегією, здатний перерости в сильну всеукраїнську організацію, котра очолить ефективну боротьбу нації за виживання.

Зокрема перспективним – не наврочити б! – бачиться презентований нещодавно в Києві громадський рух „Оновлення країни“, координатором якого став колишній голова Служби безпеки (СБУ) України Валентин Наливайченко. Це якраз та людина, яка усвідомлює, що в українському випадку оновити країну означає повернути її обличчям до правди як запоруки національного порятунку – до правди історії, правди тяжкого сьогоднішнього дня. Це та людина, завдяки якій СБУ почала служити українським національним інтересам, відкривши архіви про масові криваві злочини більшовицької Москви проти України і про найбільший з них – Голодомор-геноцид 1932-1933 років. За це кремлівські сатрапи ненавиділи В. Наливайченка ще більше, ніж Президента Віктора Ющенка, саме тому В. Янукович у перший же день свого президентства звільнив цього визначного діяча-патріота з СБУ.

До вересня рух „Оновлення країни“ представить на обговорення суспільства свою програму. В інтерв’ю для київського тижневика „День“ (26 травня, ч. 88) В. Наливайченко сказав: „Наша концепція зрозуміла: покращення економічної ситуації та досягнення доробуту; подолання корупції і свавілля чиновників; забезпечення суверенітету та самостійности України... Якщо ця влада не знає, як вирішувати суспільні проблеми, то наш громадський рух може прийняти рішення виступити як політична сила, яка на основі своєї програми буде брати участь у місцевих виборах, а згодом і у виборах до Верховної Ради...Наша ціль – повернення реального народовладдя...“

Ніби нічого супероригінального, але кожне слово в устах цієї людини викликає довіру. Рух „Оновлення країни“ вартий найактивнішої підтримки з боку світового українства, а його координатор – наших щирих молитов.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com

Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net

Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ЧЕРВЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

На хресному шляху

20 років тому, 6 червня 1990 року, в Києві відбувся Всеукраїнський Православний Собор. 700 його делеґатів, серед яких було семеро єпископів і понад 200 священиків, утворили, точніше – відновили Українську Автокефальну Православну Церкву і обрали Митрополита Мстислава (Скрипника) Патріярхом Київським та всієї України.

Згадаймо той украй напружений час. Ще ж не збиралася вмирати імперія, ще Москва носилась з проєктами нового союзного договору, попереду ще був московський путч у серпні 1991 року – з шаленою спробою унеможливити розпад СРСР, втримати підневільні республіки від самостійного шляху, але потяг народів до свободи вже був нездоланний – й великою, навіть визначальною мірою саме тому, що мав не просто політичний, але й глибший, релігійний аспект. Так що не вдасться сьогоднішнім „реґіональним“ фальсифікаторам цієї недавньої історії довести, що незалежна Україна постала „випадково“, з певного збігу обставин, і що незалежности прагнула лише жменька дисидентів.

Ні, йшлося про підставові речі – про віру батьків, про всенародне жадання припасти до первісних українських християнських джерел, про святі київські гори, звідки, за словом Апостола Андрія, возсіяла Божа благодать на всю Слов’янщину. В руслі цього загального духовного піднесення повернулася до життя Українська Греко-Католицька Церква. Її Верховний Архиєпископ і кардинал Мирослав-Іван Любачівський, ступивши на рідну землю й зустрівши на ній могутнє релігійне піднесення, навіть вважав за можливе об’єднання усіх Українських Церков у спільному патріярхаті. Певна річ, цей рух не міг не захопити значної частини вірних Української Православної Церкви Московського патріярхату. Намагаючись запобігти небажаному розвиткові подій, Архиєрейський собор у Москві восени того ж 1990 року надав київському Екзархові Філаретові такий смішний титул – Митрополита Київського і всієї України, а керованій ним Церкві – досить широку автономію.

Та Екзарх занадто добре знав облудну історію російського православ’я і занадто добре розумів суть історичного процесу відродження України й Української Церкви, щоб задовольнитися тією московською „милістю“. І повів Церкву до повної незалежности від Москви. В листопаді 1991 року він скликав помісний собор, і єпископат висловився за безумовну автокефальність Церкви.

А 11 червня 1992 року, на другому соборі Всеукраїнської Православної Церкви, УПЦ Митрополита Філарета об’єдналася з відродженою УАПЦ в УПЦ Київського патріярхату – з Патріярхом Мстиславом на чолі. Його заступником собор обрав Митрополита Філарета.

Коли ж рівно через рік, 11 червня 1993 року, помер Патріярх Мстислав, Священний Синод УПЦ Київського патріярхату обрав Патріярхом Митрополита Володимира (Романюка), багаторічного політв’язня, особистість взірцевої моральної чистоти. Однак, самозрозуміло, він не мав потрібного досвіду керування складним церковним організмом, тому заступником Патріярха далі залишився Митрополит Філарет. Незважаючи на те, що його підтримувала більшість українських православних єрархів, Москва, боячись втратити панівне становище своєї Церкви в Україні, проголосила його „розкольником“, позбавила сану, а на УПЦ КП поклала тавро „неканонічної“. Канонічною ж залишалася чужа й ворожа Україні Церква Московського патріярхату, яку у квітні 1992 року очолив Митрополит Ростовський Володимир (Сабодан).

Звинувачень в неканонічності невдовзі не витримали декілька єпископів УПЦ КП, вони відійшли від Митрополита Філарета, таким чином УАПЦ знову усамостійнилася. Ця група виправдувала свій крок ще й тим, нібито Патріярх Мстислав не визнав об’єднання УАПЦ з УПЦ КП, хоч Митрополит Філарет з фактами в руках спростовував цей закид.

В ім’я тієї ж канонічности, Київський патріярхат запропонував Митрополитові Володимирові (Сабоданові) об’єднатися в незалежну Українську Православну Церкву, але діялог не відбувся. „Канонічний“ Митрополит вважав, що автокефалію може надати Москва, Філарет же виходив з того, що Київська митрополія в 1686 році була приєднана до Московського патріярхату насильно, царською волею, всупереч церковним законам.

Трохи пізніше, в 2005 році, під час зустрічі делеґації від Вселенського патріярхату з Президентом Віктором Ющенком голова делеґації Архиєпископ Скопельський Всеволод (Майданський) передав це послання з Константинополя: „Церква-Мати, Константинопольський патріярхат, вважає, що її донька – Московський патріярхат – має ту канонічну територію, якою вона володіла до 1686 року. Підпорядкування Київської Митрополії Московській Церкві було здійснено Патріярхом Діонісієм без згоди та утвердження Святим і Священним Синодом Великої Церкви Христової“.

Після смерти Патріярха Володимира (Романюка) УПЦ КП очолив Митрополит Філарет, який твердо стоїть на цій засаді: постання незалежної Української держави приведе до створення єдиної помісної Української Православної Церкви. Вже сьогодні Київський паріярхат за кількістю віруючих є найбільшою Церквою в Україні, хоч УПЦ Московського патріярхату все ще належить більшість православних храмів.

Тим часом релігійна ситуація в Україні після приходу до влади проросійської Партії Реґіонів і Президента Віктора Януковича, який за благословенням їздив до Московського Патріярха Кирила, може ще більше ускладнитися й зайвий раз напружитися. Під час „пастирської візити“ в Україну Патріярх Кирило назвав українців „своїм народом“, а це вже очевидна політика. Можна очікувати, що церковна Москва, традиційно перебуваючи на послугах Москви великодержавної, спробує руками В. Януковича стримати об’єктивний процес створення помісної Української Православної Церкви.

П. Ч.

Україна готується до 25-річчя Чорнобильської катастрофи

26 квітня, коли у світі було відзначено річницю вибуху четвертого енерґобльоку Чорнобильської атомної електростанції (ЧАЕС), почався відлік часу до відзначення 25-річчя цієї трагічної події. Про підготування до неї розповів в інтерв'ю „Свободі" Генеральний консул України в Ню-Йорку Посол Сергій Погорельцев.

– Які, за Вашою оцінкою, головні наслідки трагедії на ЧАЕС для людства загалом і для України зокрема?

– Чорнобильська катастрофа належить до найбільших в історії цивілізації техногенних аварій. Це пов'язано, у першу чергу, з маштабними наслідками аварії, що мають ґльобальний і комплексний характер. Площа заражених радіацією територій становила понад 50 тис. квадратних кілометрів. Більше 3 млн. українців постраждали внаслідок катастрофи. Серйозного радіяційного ураження зазнали сусідні Росія і Білорусь. Багато людей загинули від отриманої дози радіяції – одні за кілька тижнів після вибуху, інші – через кілька років. Решта – три енерґобльоки ЧАЕС – були зупинені. Останній – у 2000 році.

Наслідки радіоактивного забруднення були також відчутними в багатьох країнах Центральної Европи, Скандинавії та Балканів. Близько 200 різновидів радіоактивних ізотопів в травні 1986 року спостерігались в усіх країнах північної півкулі, на акваторіях Тихого, Атлантичного та Північного Льодовитого океанів.

Катастрофа засвідчила існування здобутого людством значного руйнівного потенціялу і залежности життя від можливого фатального розвитку подій в умовах перманентної техногенної революції. Саме тому, з метою зменшення ризиків, що існують на сьогодні, в Україні було прийнято рішення щодо поступового вивезення високозбагачених ядерних матеріялів з України, яке підтримали уряди провідних держав світу, зокрема США і Російської Федерації під час зустрічі з питань ядерної безпеки, яка відбулася у квітні цього року у Вашінґтоні.

Цього року було пораховано, що для досягнення ґарантованого рівня безпеки реактора потрібно 400 млн. евро. В адміністрації зони відчуження постійно відбуваються робочі зустрічі представників міністерств надзвичайних ситуацій України, Росії та Білорусі щодо спільних дій з подолання наслідків катастрофи. На одній з останніх таких зустрічей українською стороною було представлено проєкт Пляну спільних дій з подолання наслідків аварії на ЧАЕС на 2010-2015 роки. Ця програма передбачає забезпечення радіяційного захисту населення та екологічного оздоровлення територій, які зазнали радіоактивного забруднення.

До листопада цього року програма має бути представлена на розгляд Верховної Ради України.

– Наскільки надійним, на Вашу думку, буде нове укриття „Арка" над четвертим бльоком ЧАЕС і чому перевага була віддана саме цьому проєктові?

– Нове укриття у вигляді арки проєктується для забезпечення його експлуатації на період понад 100 років. В розрахунки закладе-

Посол Сергій Погорельцев

но запаси міцности на випадок землетрусів та буревіїв. Проєкт був обраний за підсумками міжнародного тендеру як найбільш оптимальний з точки зору експлуатації та подальшого перетворення об'єкта „Укриття" в екологічно безпечну систему, а також з точки зору вартости його будівництва.

– Скільки ліквідаторів аварії налічується тепер в Україні, який стан їхнього здоров'я та тривалість життя?

– Станом на 1 січня 2010 року в Україні налічувалося 2,254,471 постраждалих від Чорнобильської катастрофи, у тому числі 260,807 учасників ліквідації аварії, 1,993,664 постраждалих внаслідок аварії, включно з 498,409 дітьми, віднесеними до постраждалих внаслідок катастрофи.

Епідеміологічні дослідження Наукового центру радіяційної медицини України засвідчили, що у 1988-2007 роках частка здорових серед учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС зменшилась з 67.6 відс. до 4.08 відс., а частка хворих на хронічні хвороби збільшилась з 12.8 відс. у 1988 році до 81.4 відс. у 2007 році. Серед учасників ліквідації аварії відзначається високий рівень і швидке зростання інвалідности: з 9.6 відс. до 89.6 відс. протягом 1988-2007 років.

– Якими, на Вашу думку, є сьогодні найбільші ризики для мешканців територій, що межують із зоною відчуження?

– Зона відчуження визначена як територія, на якій в 1986 році було проведене відселення мешканців. У цій зоні землі виведені з господарського використання. Управління нею здійснює державний департамент „Адміністрація зони відчуження і зони обов'язкового відселення" Міністерства надзвичайних ситуацій. Територія, що знаходиться під управлінням цієї адміністрації, становить приблизно 2,600 квадратних кілометрів.

Створення Чорнобильської зони відчуження було виправданим заходом не тільки у зв'язку з необхідністю евакуації населення з найбільш забрудненої території. Зона є найбільш забрудненим територіяльним комплексом і найбільшим джерелом радіяційної небезпеки для навколишніх населених територій.

Місцевості, що розташовані поблизу 30-кілометрової зони, відносяться до зони обов'язкового відселення. Такими територіями вважаються ті, де спостерігалося забруднення радіонуклідами понад доаварійний рівень.

Основний ризик для життя і здоров'я в цій зоні становить підвищений рівень вмісту радіонуклідів у повітрі, землі та водах, а також у продуктах харчування місцевого виробництва. Такі території вважаються радіяційно небезпечними, на них неможливе подальше проживання населення, ведення сільськогосподарської та іншої виробничої діяльности. На цих територіях заборонено перебування осіб без спеціяльного дозволу, заготівлю і вивезення рослинних кормів, лікарських рослин, грибів, ягід та інших продуктів лісу, будівництво без спеціяльного дозволу.

Проте, за інформацією Житомирської обласної держадміністрації, станом на 1 березня 2009 року на території зони все ще проживали 567 сімей, які не скористалися ґарантованим державою правом на організоване переселення з забрудненої території та забезпечення житлом.

З 1991 року до цієї зони відносилося 86 населених пунктів, із них 63 – у Житомирській області, 20 – у Київській, решта – у Рівненській та Чернігівській областях. За минулі після вибуху роки радіологічна ситуація в зоні обов'язкового відселення суттєво поліпшилася. Станом на 1 січня 2007 року з цієї зони було виключено 41 населений пункт.

– Як забезпечується соціяльна та правова підтримка ліквідаторів та постраждалих внаслідок аварії?

– Соціяльний захист цієї категорії громадян ґрунтується на положеннях закону „Про статус і соціяльний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи", прийнятого Верховною Радою 28 лютого 1991 року.

Під захист узято безпосередніх учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, найбільш уразливі верстви населення – дітей та інвалідів, мешканців населених пунктів, що розташовані на територіях з підвищеними рівнями радіоактивного забруднення.

Відповідно до закону, постраждалим внаслідок аварії надається близько 50 видів пільг та компенсацій, зокрема безкоштовне придбання ліків за рецептами лікарів; виплата допомоги у тимчасовій непрацездатності в повному розмірі середньої платні; 50 відс. оплати житла і комунальних послуг; безкоштовне користування всіма видами міського і приміського транспорту; безкоштовне позачергове протезування зубів; безкоштовне або пільгове надання санаторно-курортних путівок або виплата компенсації за них; позачергове встановлення телефону з оплатою 50 відс. вартости його встановлення; безкоштовне позачергове забезпечення автомобілем за інвалідність, отриману внаслідок катастрофи.

Громадянам, які працюють на територіях радіоактивного забруднення, надається доплата відповідного розміру та ін.

Необхідно також відзначити активізацію українсько-кубинського співробітництва з лікування українських дітей, постраждалих від Чорнобильської катастрофи. Кубинська сторона надала програмі „Діти Чорнобиля" статус державної. За 20 років існування програми у лікувально-оздоровчому центрі „Тарара" ім. Хосе Марті пройшли курс лікування та оздоровлення майже 24.5 тис. пацієнтів, серед них – 20,419 дітей (95 відс.) – громадяни України.

Кубинські лікарі виконали близько 200 хірурґічних операцій, у тому числі з трансплантації кісткового мозку, вроджених вад серця. Завдяки висококваліфікованій медичній допомозі багато повернулися до нормального життя.

Для лікування українських дітей на Кубі виділено 20 будинків, в яких мешкають українські діти, вихователі та батьки. У 1991 році відкрито українську школу. Постійно в центрі перебувають 150 українських громадян, серед яких понад 100 дітей.

Крім того, група кубинських медиків постійно працює в дитячому санаторно-оздоровчому центрі „Дружба" в Евпаторії, надаючи послуги з медичної реабілітації пацієнтам, постраждалим внаслідок аварії на ЧАЕС.

– Як проводиться відродження забруднених реґіонів?

– Прямі затрати України на пом'якшення наслідків Чорнобильської катастрофи за рахунок усіх джерел фінансування у 1986-1991 роках становили близько 6 млрд. дол. Протягом наступних 15 років затрати перевищили 10 млрд. дол. і в окремі роки сягали рівня 8-10 відс. державного бюджету. Однак, важко точно визначити розміри непрямих збитків внаслідок невикористання забруднених угідь, водних і лісових ресурсів, а також скорочення виробництва електроенерґії і, як наслідок, зменшення виробництва товарів, надання послуг. За розрахунками українських спеціялістів, сумарні економічні збитки для України до 2015 року становитимуть 179 млрд. дол.

Тягар наслідків Чорнобильської катастрофи послужив серйозним гальмуючим фактором економічного становлення держави. Розміри соціяльно-економічних збитків, яких зазнала Україна, значно перевищують реальні економічні можливості країни, у зв'язку з чим необхідна подальша допомога міжнародного співтовариства.

– Які акції та заходи плянуються до 25-ої річниці аварії на ЧАЕС?

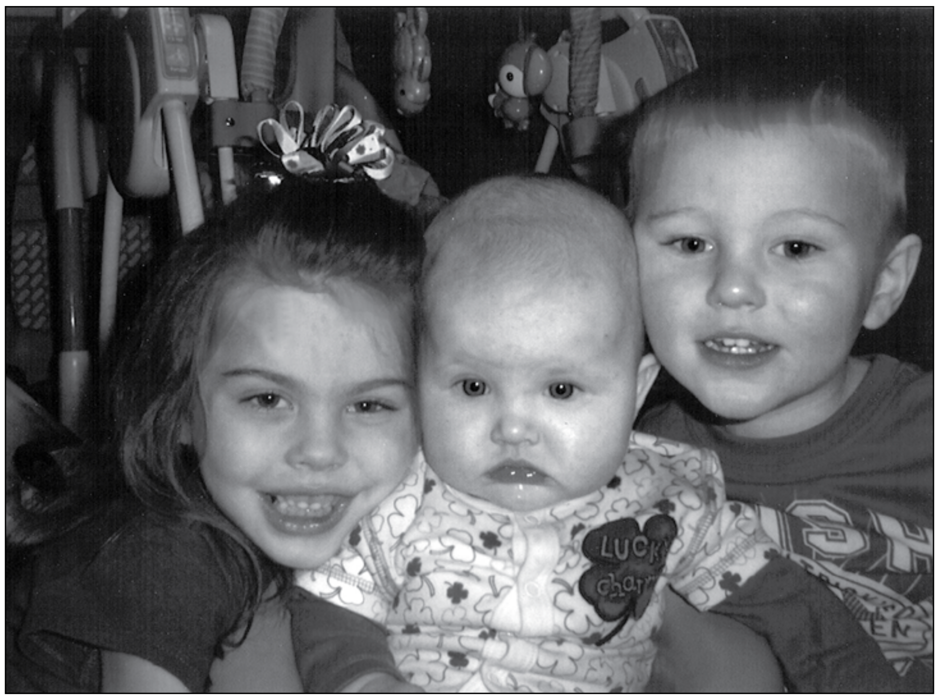
– Відбудеться міжнародна зустріч з Чорнобильської проблематики, скликання якої ініційовано Президентом України. Буде проведено в Україні Міжнародну науково-практичну конференцію „25 років Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього".

Готуються Національна доповідь до роковин катастрофи; видання атласу радіоактивного забруднення території України та екологічного атласу зони відчуження і зони обов'язкового відселення. Будуть проведені пропам'ятні заходи до 25-их роковин Чорнобильської катастрофи.

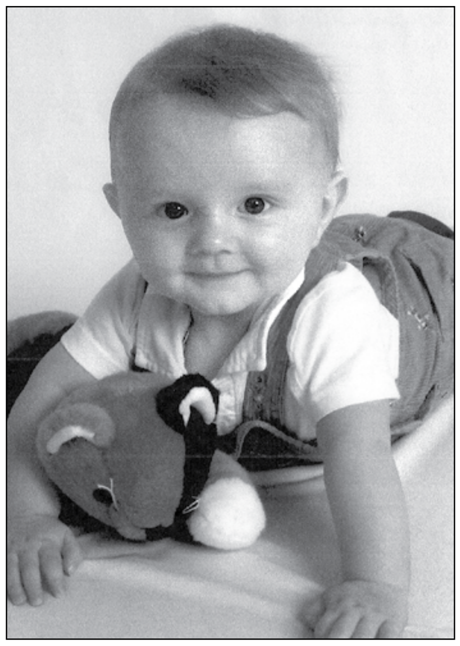
З метою підготування та проведення цих заходів буде створено організаційний комітет, до складу якого увійдуть, зокрема представники громадських організацій, керівники центральних і місцевих органів виконавчої влади.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Юлія-Тереса Конвей, доня Христини-Тереси Федорійчук і Даніела Конвея з Філядельфії – нова членка 162-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку та правнучку забезпечили бабуся Йоланта-Тереса, дідусь Юрій Янковські та прабабуся Катерина Янковська.

Бенжамин Малиняк, син Лісі і Александра Малиняків з Меридієни, Айдаго, — новий член 360-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Анна і дідусь Богдар Малиняки.

На цьому місці може бути фотографія вашого сина чи дочки, внука чи внучки – нового члена УНСоюзу

На 37-ій Конвенції УНСоюзу

Під час 37-ої Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу поряд з діловими нарадами відбувалися товариські зустрічі, розваги, спілкування. На світлинах внизу – дві події з програми неформального спілкування делеґатів Конвенції.

На бенкеті зустрілися (зліва): Леся Куропась, Марія Осціславська, д-р Мирон Куропась, Альберт Качковський, Євген Осціславський.

Фото: Михайло Луців

Учасники „Козацького вечора“ на Конвенції УНСоюзу.

Фото: Рома Гадзевич

Засідання Видавництва „Літопис УПА"

ТОРОНТО. – 29 травня в приміщенні Українського Національного Об'єднання відбулося чергове 34-те пленарне засідання видавничого комітету „Літопису УПА". Були присутні 15 членів комітету. Пленум відкрив проф. Петро Й. Потічний, який привітав присутніх, зокрема директора філії у Львові д-ра Ігора Гомзяка, та попросив хвилиною мовчання вшанувати пам'ять друзів, які відійшли у вічність – голови видавництва Юліяна Котляра та члена видавничого комітету сотника Української Повстанської Армії Володимира Сорочака.

У своєму звіті відповідальний редактор проф. П. Потічний представив видавничі пляни. Зокрема у цьому році заплановано видати сім наступних томів. Головний адміністратор Микола Кулик звітував про фінансову та іншу працю, наголошуючи на важливості збору фондів для реалізації подальших видавничих проєктів. Звіти представили й інші члени видавничого комітету. Опісля було прийнято багато важливих рішень, зокрема про опублікування подальших понад 20 книг у чотирьох серіях „Літопису УПА".

Зокрема буде видано книги про молодіжні структури ОУН, Червоний Хрест в УПА, бій під Гурбами, спомини Олександра Попка про Холмщину, книги про Ніла Хасевича, Осипа Дякова („Горнового"), Зиновія Тершаківця, Ростислава Волошина, братів Буселів, родину Левицьких, Ярослава Старуха, Богдану Світлик.

Після офіційної частини було вручено квіти та грамоту подяки П. Потічному з нагоди його 80-ліття.

Щодо подальшої фінансової підтримки чи набуття видань можна писати на адресу: Litopys UPA, P.O. Box 97, Station. „C", Toronto, ON, M6J 3M7 Canada. Електронна пошта: mykola.kulyk@litopysupa.com. Сторінка в інтернеті: www.litopysupa.com.

Наталія Солтис

(Закінчення на стор. 10)

Президія і члени видавничого комітету „Літопису УПА" (перший ряд зліва): Параня Грицай, Микола Кошик, Богдан Ковалик, проф. Петро Й. Потічний, д-р Ігор Гомзяк, Микола Кулик, (другий ряд зліва): Роман Кулик, Михайло Бохно, Наталія Солтис, Омелян Цилюпа, Іван Росіл, Михайло Мігус, Осип Жигар, Степан Шпак, Іван Терефенко.

В Нью-Йорку відзначено п'ятиріччя освітньої програми для молоді

НЮ-ЙОРК. – 22 травня у приміщенні Генерального консульства України в Нью-Йорку відбулося урочисте прийняття з нагоди п'ятої річниці діяльности Програми „Навчання української молоді Америки в Україні", заснованої американською громадською організацією „Інститут суспільного розвитку" (Social Development Institute) за підтримки Генерального консульства.

Участь у заході, окрім представників інституту та безпосередніх учасників Програми – учнів старших кляс американських шкіл, які протягом п'яти років її діяльності відвідували Літню школу україністики Національного університету „Києво-Могилянська академія", взяли численні спонзори і представники українських громадських організацій США.

Під час заходу відбувся широкий обмін думками щодо актуального стану та перспектив розвитку українсько-американського співробітництва у сфері освіти.

Зокрема член організаційного комітету програми Микола Грицков'ян розповів присутнім про організацію навчання першої групи учнів, яка завдяки сприянню керівників українських кредитових спілок Нью-Йорку і Нью-Джерзі, компаній „Аеросвіт", „Міст" та громад православних церков Нью-Йорку виїхала до Києво-Могилянської академії на літній семестр з української мови, літератури, історії та культури у 2006 році.

Спогадами про організацію освітнього процесу в Україні для американців українського походження поділився також вихователь-директор школи українознавства з Конектикату Мирон Мельник, а директор школи українознавства Спілки Української Молоді у Нью-Йорку Богдана Волянська у своєму виступі підкреслила позитивний вплив навчання у Літній школі україністики Києво-Могилянської академії на світоглядний рівень учнів.

Участь у заході взяли спонзори програми, а також суміжного освітнього проєкту „SDI-American winter", який здійснює Інститут суспільного розвитку за сприяння Генерального консульства України в Нью-Йорку, – провідник Рідної Української Національної віри (РУНВіри) Іван Свириденко, голова дирекції Української національної федеральної кредитної спілки Валентин Поливко, головна управителька і член дирекції кредитівки Христина Балко.

Координатор програми, президент Інституту суспільного розвитку Михайло Казаренко докладно розповів про здійснення проєктів „Навчання української молоді Америки в Україні", „SDI-American winter" та „SDI-online seminar", висловивши подяку родинам Олсонів, Ревтерів, Граівсів, Брандафі, Шкорупських та Альфредів, а також керівництву Нью-Йоркського бюра компанії „Аеросвіт" за надану допомогу, яка уможливила проведення різноманітних освітніх заходів в рамках згаданих програм.

Консул України Богдан Мовчан підкреслив важливість залучення представників місцевого українства до співпраці в освітній сфері, висловивши сподівання на успішне здійснення чергових етапів програми в майбутньому, і запевнив, що Генеральне консульство й надалі сприятиме громадським ініціятивам, спрямованим на розвиток українсько-американського співробітництва, активізацію взаємодії з закордонним українством та утвердження позитивного образу України у світі.

Генеральне консульство України в Нью-Йорку

Низка цінних викладів у Товаристві „Свята Софія"

У Товаристві „Свята Софія" (зліва): Ірма Костик, Ігор Шуст, Марко Яримович, Дарія Шуст, Леонід Рудницький, Марта Яримович, Іван Гевко, Ярослав Заліпський, Віра Німчук, Ірена Рудницька. *Фото: Євген Партика*

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Весняний цикл викладів у Товаристві „Свята Софія" та Осередку праці Наукового Товариства ім. Шевченка був присвячений ювілеям визначних українських християнських діячів діяспори.

Відкриття семестру, що його провів д-р Ярослав Заліпський, голова Осередку НТШ, відбулось 22 квітня спогадами про Григора Лужницького у 20-ліття його відходу у вічність. Ними поділився з присутніми його небіж академік Леонід Рудницький. Це була особиста, ретроспективна подорож доповідача у світ дитинства та юности, у якому Григор Лужницький – поет, прозаїк, драматург, літературний критик, історик Церкви – постає як людина думки та непохитної віри. Патріот України та европеєць за духом, він ніколи вповні не став американцем. Тому не дивно, що його твори завжди були пов'язані з рідною землею (сенсаційні оповідання з часів Козаччини і боротьби за незалежність, праця „Українська Церква між Заходом і Сходом"), а громадська діяльність – з місцевими українськими організаціями.

Г. Лужницький був великим книголюбом, і саме його багатюща бібліотека надихнула молодого науковця-початківця Л. Рудницького на докторську працю „Іван Франко та німецька література".

На завершення син покійного, д-р Олександер Лужницький щиро подякував прелеґентові за вичерпний виступ та усім присутнім за участь у викладі.

29 квітня інформативну доповідь на тему „Патріярх Мстислав: до ювілею Київського патріярхату" виголосив Юрій Криволап, професор-емерит стоматологічного та фармацевтичного відділів медичного факультету Мериленського університету, український громадсько-політичний діяч. Прелеґент був особисто знайомий з Патріярхом Мстиславом, відтак у своїй доповіді, окрім біографічного нарису цієї визначної постаті українського православ'я, він зупинився на мало відомих і доволі критичних моментах з життя Його Святости.

6 травня, на запрошення д-ра О. Лужницького, доповідь про діяльність свого батька, Лева Савича Жабка-Потаповича, з нагоди 120-ліття від дня його народження та 35-ліття відходу у вічність, представила Богуслава Жабко-Потапович-Бас. В надзвичайно захоплюючий спосіб вона переплітала спогади з фактами, відкриваючи присутнім шлях вихідця із шляхетського роду до служіння Богові.

20 травня своїм викладом д-р О. Лужницький вшанував пам'ять визначного християнського діяча о. Іренея Назарка, який був не тільки ієромонахом Чину св. Василія Великого, але й істориком Української Церкви, науковцем, педагогом, редактором місячника „Світло", ректором Папської семінарії в Римі в часі Другого Ватиканського Собору, відданим сином Пресвятої Богородиці, ревним священиком і душпастирем, дійсним членом НТШ, Українського Богословського Товариства, Української Вільної Академії Наук, одним з основоположників Асоціяції українських католицьких журналістів, як зазначив д-р О. Лужницький, – одним з тих мужів епохи, які закорінили в нас релігійно-культурні, духовні та літературні засади україністики на еміґрації.

13 травня в домі Товариства „Свята Софія" відбувся виклад на тему „Львівська підприємницька школа УКУ: управління підприємства з моральною відповідальністю". Його виголосив Іван Гевко, віце-президент корпорації „Виклики Тисячоліття" у Вашінґтоні і член Сенату Українського Католицького Університету. Доповідь включала спогади з перебування в Києві ще за часів СРСР, його праці у Дорадчій раді Верховної Ради.

Прес-служба
Товариства „Свята Софія"

Збори НТШ-А внесли зміни до Статуту Наукового Товариства

НЮ-ЙОРК. – Надзвичайні загальні збори Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці (НТШ-А), присвячені виключно реформі Статуту НТШ-А, які відбулися 15 травня, детально обговорили ряд рекомендацій управи про доцільні зміни і додатки до сучасного Статуту та проголосували позитивно за кожну зміну і додаток окремо.

Зборами провадила Президія: Роман Воронка – голова, Роман Андрушків – заступник, Христина Карпевич – секретар. Запропоновані зміни і додатки до Статуту презентував голова Статутової комісії Адріян Долинський.

Перевіркою і підрахунком голосів займалася Верифікаційна комісія: Микола Ґалів – голова, Іван Шеґда і Сергій Панько – члени.

Серед суттєвих змін і додатків до статуту є рішення, що керівник Товариства відтеперноситиме титул „президент", а не „голова"; що наукові секції мають бути крайові, а не міжнародні; що членам НТШ-А дозволено письмове голосування у виборах на загальних зборах чи інших важливих опитуваннях; що кандидати на пост президента НТШ-А мають публічно оголосити свою кандидатуру принаймні за один місяць перед загальними зборами.

Запроваджені також інші зміни, менш фундаментальні, включно з редакційними.

Пояснення про потреби найсуттєвіших змін до Статуту і про сам процес запровадження тих змін викладено у листі до членства від голови НТШ-А д-ра Ореста Поповича та А. Долинського з датою 9 лютого.

Разом з тим листом Канцелярія НТШ-А надіслала до членства для огляду ті зміни до Статуту, що їх Управа порекомендувала на своїх надзвичайних сходинах 6 лютого, а для порівняння включила і текст старого Статуту.

Пропозиції на зміни та додатки до Статуту НТШ-А надходили від багатьох членів Управи в різних періодах часу. Найбільший їх список Управа одержала ще у березні 2009 року, але вони були подані поодинокими словами і фразами, без контексту. А. Долинський, який очолив Статутову комісію у травні 2009 року, вставив усі запропоновані зміни у відповідні місця в тексті Статуту і представив їх управі в зрозумілій формі.

Тоді й інші члени управи почали додавати свої зміни для реформи Статуту. Зібрані зміни і додатки розглянула спочатку Статутова комісія в складі: А. Долинський – голова, Лариса Онишкевич, Любомир Романків, Андрій Сороковський та Андрій Шуль – члени.

Поодинокі члени комісії подали А. Долинському на письмі свої опінії та пропозиції в питаннях змін до Статуту.

6 лютого відбулися надзвичайні сходини Управи, на яких розглянено всі запропоновані зміни, додатки та опінії відносно Статуту. На цих сходинах кожна пропозиція була ґрунтовно обговорена та окремо проголосована. Управа порекомендувала членству тільки ті положення, які були прийняті більшістю голосів. Усіх голосів було 17.

Пресова група НТШ-А

Відбувся собор УАПЦ (соборноправної) в США Київського патріярхату

КЛІВЛЕНД. – 29-30 травня у Катедрі св. первомученика Стефана відбувся сьомий собор Української Автокефальної Православної Церкви (соборноправної) в США Київського патріярхату.

Перед відкриттям собору був проведений Синод у складі Архиєпископа Олександра, Єпископа Макаріоса і Єпископа Паїсія, який розглянув та уточнив порядок денний собору.

Собор відкрився урочистим Молебнем в катедрі св. Стефана, відслуженим делеґатами у священному сані. Для участи у соборних засіданнях зареєструвались уповноважені представники 10 парафій, двох монастирів, двох місій УАПЦ. Також президії собору були передані голоси від голів братств і сестрицтв, які не змогли прибути особисто. Було вирішено вести відеозапис всіх соборових засідань і дискусій без виключень.

Соборні засідання розпочались співом стихіри і вступним словом Архиєпископа Уманського і Дітройтського Олександра, якого було обрано головою собору.

Найперше були зачитані привітання від владних інституцій Сполучених Штатів. Головну доповідь про стан і перспективи розвитку УАПЦ (соборноправної) в США Київського патріярхату виголосив Владика Олександер. Співдоповідачами були Єпископи Макаріос і Паїсій.

Були заслухані звіти голів та секретарів парафіяльних рад, присутніх на соборі. З інформацією про листування з Київською патріярхією в справі Владики Олександра виступила член парафіяльної ради катедри св. Андрія в Дітройті Катерина Форошівська, після чого відбулось обговорення доповідей.

На другому засіданні собору було заслухано інформацію Єпископа Макаріоса про місійну діяльність в Центральній та Південній Америці, а також на Карібах. Ухвалено включити в діоцезіяльну відповідальність єпархії Тексасу з центром в Гюстоні, очолювану Єпископом Макаріосом, Мехико, Центральну і Південну Америки, а також Карібські острови.

Заслухано інформацію Архиєпископа Олександра про прийняття Єпископа Паїсія (Дмоховського), що перебував на спокої, до Собору єпископів УАПЦ (соборноправної) в США Київського патріярхату і визначення йому церковних послухів місіонера та секретаря Собору єпископів.

Йому визначено титул: Єпископ Нокський, з призначенням Намісником монастиря прп. Антонія Києво-Печерського в Ноксі, Індіяна.

Ухвалено продовжувати видання часопису „Монастирський дзвін".

Також ухвалено склад керівних органів УАПЦ в США – Великої ради, Малої ради, Монастирської ради і Контрольної комісії.

Перед закриттям собору були зачитані імена усіх спочилих делеґатів з останнього собору УАПЦ (соборноправної) в США та проспівана їм „Вічная пам'ять". Собор завершила архиєрейська Літургія.

Єпископ Нокський Паїсій

Soyuzivka Heritage Center
2010 Summer Programs
Memorial Day Weekend: Start the summer with a bash! May 28-30
Seniors' Week: Come meet old friends and meet new ones! Jun 13-18
Father's Day: Honor the men in your life! Jun 20
July 4th Weekend: Celebrate America's independence! Dancing, friends & fun! Jul 3-5
Ukrainian Cultural Festival: Ukrainian delicacies, stage performances,exhibits! Jul 16-18
Adoption Family Weekend: Join with others who have adopted from Ukraine! Jul 23-25
Miss Soyuzivka: Witness the crowning of Miss Soyuzivka 2010! Aug 14
Club SuzyQ: Join the fun! Aug 14-21
"Ruslana for Soyuzivka": Fundraising Gala Banquet & Ruslana New Show! Aug 20-21
Labor Day Weekend: Say Farewell to summer! Aug 31-Sep 6
Tennis Camp
Ages 10-18
$ 725 UNA member
$ 775 non–UNA member
Intensive tennis instruction & competitive play
Limited to 45 students
Directed by George Sawchuk
Jun 20- Jul 1
Roma Pryma Bohachevsy
Ukrainian Dance Academy Workshop
Ages 16 & up
$950 UNA member
$1000 non UNA member
Vigorous 2 week dance training
Intermediate & advanced dancers
Stage performances at Cultural Festival
Jul 4-17
Tabir Ptashat
Ages 4-6
Plast Ukrainian-language
day camp for little campers
Session 1 - Jun 27- Jul 4
Session 2 – Jul 4 - 11
Exploration Day Camp
Ages 7-10
$ 150 @ week @ child or
$30 @ day/@ child
Five hours of fun, outdoor activities!
Session 1 – Jun 28 – Jul 2
Session 2 - Jul 5 - 9
Ukrainian Heritage Day Camp
Ages 4-7
$200 child staying on premises
$250 child staying off premises
Day care program designed to instill pride in our
Ukrainian heritage through song, dance, arts & crafts
Session 1 - Jul 18 – 23
Session 2 - Jul 25 - 30
Discovery Camp
Ages 8-15
$400 UNA member / $450 non UNA member
$300 UNA member / $350 non UNA Member if
a child sleeps with the parent on premises
Sleep-away camp filled with outdoor activities,
sports, arts & crafts designed to enhance
the Ukrainian cultural experience.
Jul 18 -24
Chornomorska Sitch
Sports School
Ages 6-17
$405-Weekly $210-Daily
41st Annual sports camp run
by the Ukrainian Athletic-Educational Association
"Chornomorska Sitch". Focus on soccer, tennis,
volleyball and swimming
& is perfect for any sports enthusiast.
Contact Marika Bokalo at (908) 851 – 0617
Session 1 - Jul 25 -31
Session 2 - Aug 1-7
Roma Pryma Bohachevsky
Ukrainian Dance Camp
Ages 8-16
$1050 UNA member / $1100 non UNA member
Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych
(daughter of Roma Pryma Bohachevsky
Expert instruction- beginning, intermediate
& advanced students
Each camp ends with a grand recital.
Attendance limited to 60.
Session 1 - Jul 25 - Aug 7
Session 2 - Aug 8 - 21
Soyuzivka
for all seasons
For more information & camp
applications call:
845-626-5641
or check out our website:
www.Soyuzivka.com

ПОДОРОЖІ

У дніпровських плавнях та Олешківських пісках

Херсонщина…. Благословенне місце на землі, де можна здійснити романтичну подорож островами і затоками, відчути подих первозданної природи на березі славного Дніпра, побачити мальовничі плавні, торкнутися історії славних козаків, відчути на собі спеку єдиної в Европі пустелі – Олешківських пісків…. Цей перелік можна було б продовжувати, але варто зупинитися на дніпровських плавнях та Олешківських пісках, де 14-16 травня побували сумівці Херсонської, Тернопільської, Івано-Франківської та Рівненської областей.

Зустріч з Марією Денисюк – колишньою медичною сестрою Української Повстанської Армії. *Фото: Дмитро Ломоносов*

Дніпровським лябіринтом

З самого ранку здавалося, що ось-ось почнеться злива. Проте якась невидима сила берегла мандрівників у цей день.

Вони зустрілися в Херсоні біля силікатного заводу, що над річкою Кошовою. Завантажили наплечники в байдарки і вирушили рікою до Голої Пристані.

Оминули „Нафтогавань" та „Гідропарк", вийшли до Дніпра і, потрапивши в течію, рушили до місця призначення.

Перед Голою Пристанню зупинилися на острові Білогрудовому. За однією з леґенд, назва острова походить від імені козака Грицька Білогруда, який у XVII ст. командував Уманським полком.

У Голій Пристані на нас чекала зустріч з учасницею бою під Гурбами Марією Денисюк („Уляною") – медичною сестрою Української Повстанської Армії. Вона народилась на Тернопільщині. За належність до українського підпілля дівчина чотири рази опинялась у катівнях: один раз у нацистській (за переховування української молоді від вивезення до Німеччини) та тричі у комуністичних (за причетність до ОУН та УПА).

Дівчина дивом врятувалась від нацистів – на в'язницю здійснила напад сотня УПА під командуванням Крука. Чоловік Андрій Уляни також належав до підпільників, але потрапив до катівні НКВД і став калікою.

Після війни подружжя було змушене оселитися на Херсонщині. Але й тут сім'ю переслідували функціонери КҐБ: постійні обшуки, допити, залякування...

Спілкування з М. Денисюк залишило незабутні враження.

Олешківська пустеля

Наступного дня мандрівки на нас чекало чергове випробування – на цей раз спекою та піском... Але перед тим, як зробити вимарш пустелею, ми відвідали меморіял „Борцям за волю України", що розташований на території Раденського лісництва. Відновивши дерев'яного хреста й упорядкувавши територію, рушили до пустелі.

Змучені спекою – другий день мандрівки дуже відрізнявся від попереднього – ми нарешті дісталися межі Олешківських пісків. Перед тим, як поринути у світ піску та вітру, ми зупинилися на обід у спеціяльно збудованій альтанці на одному з барханів.

Олешківська пустеля… Цей світ складений з безмежних барханів-кучугур, висотою близько п'яти метрів. Вітер був доволі сильний і постійно змінював напрям. Коли він раптом взагалі стихав, можна послухати тишу.

Олешківські піски у нинішньому своєму вигляді з'явилася порівняно нещодавно. У низинах Дніпра піски існували завжди, але їх просування стримував покрив степової рослинности. У XIX ст. сюди почали завозити овець, які знищили траву, звільнили піски, а вітрова ерозія дала їм можливість розширюватися.

Щоб дійти до центру пустелі, ми подолали більше 10 кілометрів. Йти піском завжди важко, а олешківським – особливо. Піщинки настільки мізерні, що нагадують пил. Вони немов розсуваються під ногами і тоді рух дуже уповільнюється.

Після перепочинку в центрі пустелі ми рушили у зворотньому напрямку. Ночували, як і плянувалося, посеред пісків, неподалік від соснової „оази", аби мати можливість швидко знайти дрова для ватри.

Ніч у пісках, яку кожен з нас провів вперше у своєму житті, була надзвичайною лише тому, що весь час йшов дрібний дощ – дуже рідкісне для пустелі явище…

Наступного ранку, прокинувшись, ми рушили до Херсону, щоб оглянути місто.

Незважаючи на перший досвід мандрування, подорож Херсонщиною стала своєрідним містком для подальшого пізнання славетного краю не лише херсонською молоддю, але й сумівцями з інших міст. Сподіваємося, що попереду буде ще не одна подорож.

Дмитро Ломоносов,
Павло Подобєд

Зупинка на острові Білогрудів поблизу міста Гола Пристань.

Байдарки прямують річкою Кошова.

Мандрівники з державним прапором на порозі пустелі.

Василь Федюк з Тернополя долає Олешківські піски.

Відзначили 115-річчя поета Тодося Осьмачки

На вулиці Тодося Осьмачки в селі Куцівці Смілянського району Черкаської області. Фото: Юлія Харченко

КУЦІВКА, Черкаська область. – На Черкащині на честь відомого поета Тодося Осьмачки з нагоди 115-ої річниці від дня народження відбувся фестиваль його пам'яті „Осьмачка-фест".

У селі Куцівці, де 16 травня 1895 року народився Т. Осьмачка, 18 травня зібралися письменники, художники, вчителі та інші шанувальники його таланту. Урочисте зібрання відбулося біля пам'ятної дошки Т. Осьмачці, потім гості відвідали кімнату-музей поета. Пісні у виконанні ансамблю Черкаської обласної філармонії „Росава" доповнили вінок пам'яті народному співцеві.

До 115-ої річниці від дня народження поета видавництво „Блискавиця" видало художньо-публіцистичну збірку „Чи я побачу й ще Вкраїну", до якої ввійшли дослідження історика Степана Пінчука та добірка віршів Т. Осьмачки.

Відбулася історично-краєзнавча подорож за мотивами роману Т. Осьмачки „Плян до двору", яку провів дослідник життєвого шляху поета Сергій Коломієць. Учасники її побували біля кручі, з якої комуністи скидали непокірних селян у водяну вирву.

Настоятель Храму Різдва св. Івана Хрестителя Української Автокефальної Православної Церкви, благочинний о. Михайло Шевчук провів Молебень в пам'ять поета.

На вулиці Т. Осьмачки місцеві господарки, за сприяння сільського голови Ігоря Волошина, частували гостей домашніми варениками.

Свято стало продовженням щорічного вшанування Т. Осьмачки в його селі. Поет-шістдесятник Василь П'ятун-Діброва купив в селі будинок, у якому відбувалися розмови і дискусії.

Саме там поет Ігор Коваленко висловив ідею створення благодійного фонду Т. Осьмачки для увічнення пам'яті видатного українського письменника.

Згодом відкрили дорожний знак на шляху Золотоноша-Умань з написом: „Куцівка. Село, де народився письменник Тодось Осьмачка".

3 березня 2006 року був створений благодійний фонд. Його головою став Володимир Ткаченко, лавреат Всеукраїнського конкурсу романів і кіносценаріїв „Коронація слова" 2003 року, а заступником – Лілія Пугач (літературне псевдо „Блискавиця"), дитяча письменниця, громадський діяч, директор видавництва „Блискавиця".

7 вересня 2008 року на відкриття пам'ятного знаку на місці, де була хата, в якій народився Т. Осьмачка, прибули численні прихильники земляка. Відтоді кожного року до Куцівки приїздять гості з Києва, Обухова, Черкас, Мелітополя, щоб відчути вогняний дух поета на його землі.

Сергій Коваленко,
Любов Дяченко-Лисенко

Відкриття шляхового знака до села Куцівки Смілянського району Черкаської области. Фото: Лілія Пугач

З творчої ниви Марії Чумарної

Земляки вітають Марію Чумарну (зліва) на зустрічі.

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 13 травня в залі районного будинку народної творчости, за підтримки кредитної спілки „Вигода" та Бережанського клюбу жінок „Євпраксія" (голова Оксана Свобода), відбулась зустріч з уродженкою Бережанської землі, відомою письменницею, педагогом, дослідницею української звичаєвої культури, засновницею авторської українознавчої школи, лавреатом Всеукраїнської премії „Благовіст" Марією Чумарною.

Гостю представили заступник голови правління спілки „Вигода" Юрій Мокрицький, голова ревізійної комісії цієї спілки Василь Щекун, голова обласної Асоціяції жінок Галина Решетник.

Зі сльозами радости на очах М. Чумарна приймала квіти від своїх земляків, щирих шанувальників її непересічного таланту. У їх числі були й земляки з села Рекшина, де 19 серпня 1952 року народилася М. Чумарна.

З-під її пера вийшло вже чимало книжок – „Сонячна музика", „Земля між вогнями", „З глибин", „Стрітення", „Вихід", „Педагогіка любови", „Мандрівка в українську казку" та інші. Це – поезії, наукові розвідки, добірки народних казок, пісень, зразків родинної обрядовости українців.

Земляки організували для гості гарний концерт, учасниками якого були молодша група драматичної студії „Надхнення", театр „Гніздечко", ансамблі „Калинонька" і „Веселі нотки", танцювальний колектив „Вікторія". Юні аматори сцени читали й вірші М. Чумарної.

Письменниця ніколи не переривала зв'язків із рідним селом, зі своїм корінням. У книзі „Тройдерево" авторка помістила весільний обряд, записаний у її селі.

Тетяна Будар

Нотатки...

(Закінчення зі стор. 3)

Азарової, закінчив Московський університет, працював на шахті в Тулі (також в Росії), а в 1984 році, на порозі перебудови, дістав професорську працю в Донецьку.

З мого погляду, М. Азаров просто невдаха. Коли він очолював Податкову адміністрацію, то погано збирав податки, а горезвісний податок на додану вартість (ПДВ) приносив Україні менше доходу, ніж вона витрачала на його збір. В один час політик Михайло Бродський пропонував скасувати цей ПДВ і заощадити Україні трохи грошей. І тепер уряд М. Азарова має колосальні борги перед чужоземними виробниками – не віддає ПДВ за виробництво, експортоване з України, й чужоземні інвестори скисли.

Під час Помаранчевої революції зв'язки М. Азарова допомогли йому вийти на естраду Майдану Незалежности з помаранчевим шаликом на шиї. М. Азаров пробував і пробує виступати українською мовою, але це йому не дуже вдається. Він прибув в Україну за Союзу, коли в УРСР російська мова неофіційно була офіційною.

Віце-прем'єра Володимира Семиноженка особисто не знаю, але бачив його зблизька і читав або слухав його виступи. Знаю, що він і науковець, і мистець і, за старими стандартами Союзу, який пестив науковців і мистців, чув, що в нього є дві окремі робітні: ляборaторія і студія – „бо це йому належиться". В Америці такі пільги називають „entitlements" і з них користають здебільша люди, які нічого не продукують.

Я більше ціню іншого віце-прем'єр міністра – Володимира Сівковича. За Союзу, як він сам зізнавався, В. Сівкович мав ту саму ранґу й роботу, що Володимир Путін, тільки В. Путін працював розвідником у Дрездені, а В. Сівкович в Потсдамі – обидва у Східній Німеччині. Мені пригадується позитивна позиція В. Сівковича: Росія весь час намагається поєднати авіоіндустрію України і Росії. Свого часу В. Сівкович критикував уряд, який погодився спільно з Росією будувати великий транспортний літак „АН-70", запроєктований в Києві. В. Сівкович доводив, що Москва зацікавлена у розвитку своїх „Ілюшинів" і буде все робити, щоб „АН-70" компанії Антонова не літав. Це було декілька років тому, і українського „АН" все ще нема на ринку, а Росія вже з четвертий раз висуває нові версії договору про співробітництво і все ще винна Україні гроші за закінчену роботу спільного проєкту.

Мене не надто переймає призначення Дмитра Табачника міністром освіти, але й не схвалюю усіх цих демонстрацій з образливими вигуками проти нього. Д. Табачник добре освічена людина, він бистрий і винахідливий. Те, що він сказав на московському радіо „Ехо Москви", що галичани не українці, мене не непокоїть, хоч я родився в Галичині і вже 70 років знаю, що я українець. Коли матиму нагоду, скажу міністрові Д. Табачнику, що він бавиться в апартеїд, а я дещо знаю про апартеїд.

З другої сторони, я думаю що такі заяви Д. Табачника мали на меті успокоїти хвилювання росіян, мовляв, Україна для них пропала. Це правда, що пропала. Але з таким заспокоюючим виступом на популярній московській радіостанції Д. Табачник допоміг росіянам менше думати над цим. На мою думку, з Д. Табачником треба дискутувати, переконувати його, а виливати на нього помиї непотрібно. Це робить його жертвою, і він з цього тільки користає.

Пару років тому Д. Табачник десь написав чи сказав, що сам Адольф Гітлер дав німецький „Залізний хрест" генералові Романові Шухевичеві. Через кілька днів наш професор-політолог і редактор „Літопису УПА" Петро Потічний публікував замітку, що це дурниця. А. Гітлер такими речами не займався, і він дав виклик Д. Табачникові-науковцеві виявити доказ свого твердження. Кінець справи.

На посаді міністра закордонних справ Костянтин Грищенко мені подобається, бо він насправді народився в українській дипломатії і в ній виростав. З другої сторони, мені шкода, що він вже не Посол України в Москві, бо росіяни просто не могли вішати локшину на його вуха. Він знає, хто є хто в російській дипломатії, і то не від учора.

Я не знаю особисто Валерія Хорошковського – нового шефа КҐБ, чи пак Служби Безпеки України – але я називаю його українським Майклом Делом. М. Дел почав продавати комп'ютери в Америці з своєї кімнати в університетському гуртожитку, і тепер „Dell Computers" – це серйозний гравець світової ліґи. В. Хорошковський бачив серйозний дефіцит меблів в колишньому Союзі. Він пішов до поляків, до італійців і врешті до нікудишних совєтських заводів меблів і почав продавати меблі в Україні. І нові приватні установи купували їх масово. Згодом В. Хорошковський очолив великий банк. Він також був міністром економіки в уряді і керував митною службою. І ще керував великою, тепер найбільшою, телевізійною мережею „Інтер".

Що варто не забувати, що в 2003 році, коли Москва намагалася втягнути Україну в Єдиний економічний простір (ЄЕП), В. Хорошковський був одним з кількох членів уряду, які виступили проти цієї затії. Формально це мав бути митний союз, але Росія не хотіла і не хоче вільної торгівлі. Коротше кажучи, це мав бути зародок нового СРСР. Тепер, коли президентом є Віктор Янукович, а М. Азаров – прем'єр-міністром, розмови про ЄЕП поновилися, і у Верховній Раді промотором цієї затії є перший комуніст України Петро Симоненко. Українському урядові треба тільки сказати: вільна торгівля без винятків – і Росія перестане висувати питання ЄЕП.

Мушу сказати що стосунки з Росією адміністрація В. Януковича веде краще, ніж попередні адміністрації. Багато з наших цим обуряться, але я маю приклад. Коли прем'єр-міністр В. Путін підсунув українському прем'єр-міністрові свиню – щоб поєднати гігантський „Ґазпром" з вічним банкрутом – „Нафтогазом України", М. Азаров не знав, як на це зареаґувати, і тільки скисло мовчав. А В. Янукович прийняв цю пропозицію, під умовою „пополам" – половину доходів газотранспортної системи – Росії, а половину – Україні. І все. Росія перестала говорити про злуку „Ґазпрому" з „Нафтогазом".

Про Нестора Шуфрича, міністра надзвичайних ситуацій, мені не хочеться нічого говорити. Він свідомо чи несвідомо грає паяца. Як міністр він прямо не серйозний. І що гірше, він насправді не гумористичний, хоч пробує.

Турбує мене Юрій Бойко на пості міністра палива та енерґетики. Він вже дуже багатий, бо роками працює з газом і нафтою. Свого часу керував нафтопереробним заводом, і в Україні був дефіцит бензини. Керував „Нафтоґазом України" – і компанія банкрутувала. У 2005 році, перед виборами до Верховної Ради, він створив собі Республіканську партію (не плутати з Українською республіканською партією колишніх дисидентів) і провідником її зробив К. Грищенка, коли той покинув Міністерство закордонних справ. (Мене це, до речі, тоді дивувало: К. Грищенко не мусів іти під патронат Ю. Бойка. Партія несерйозна, „кишенькова", як кажуть в Україні, і він це мав би знати. На виборах бльок з партією Ю. Бойка не подолав 3-відс. бар'єру.) Тепер, на пості міністра Ю. Бойко, боюсь, може бути лисом, який „береже" курник.

Мене вже роками бавить Сергій Тігіпко. Він народився в Молдові, але насправді – дніпропетровець. Він там здобув вищу освіту інженера-металурга, але кар'єру зробив в комсомолі.

Після розпаду СРСР С. Тігіпко, як і не один комсомольський керівник, став банкіром, і досить багатим. Але в політиці він невдаха. У 2002 році перед виборами до Ради він обіцяв створити могутню партію з бльоку, в який увійшли 14 малих партій. Не вийшло. С. Тігіпко пішов в уряд, а згодом дістав призначення на голову Національного банку України (це коли Віктор Ющенко став прем'єром) і відразу на свого заступника в Банку він стягнув до Києва Арсенія Яценюка.

Через кілька місяців С. Тігіпко очолив президентську кампанію Віктора Януковича, а А. Яценюк успішно керував банком. В. Янукович програв вибори – і С. Тігіпко зник (хоч комерційні банки продавав і купував).

Раптом у 2009 році, коли починалась чергова президентська кампанія, С. Тігіпко з'явився на реклямних щитах, пропонуючи свою книжку пор те, як Україні вийти з кризи, і створив партію „Сильна Україна". С. Тігіпко президентом не став, але посів третє місце серед кандидатів і готовий був очолити уряд.

Коли про мене, то я радше волів би бачити С. Тігіпка як прем'єр-міністра, ніж М. Азарова. Він краще презентується й набагато краще володіє державною мовою. Тепер він віце-прем'єр і вже раніше був віце-прем'єром.

Знову ж та проблема кадрів в Україні, як у випадку з В. Масолом. В Україні віце-прем'єри іноді сідають в перше крісло, зокрема коли на голову уряду треба повісити вину за якусь економічну кризу, так що післявиборне бажання С. Тігіпка ще може здійснитись.

Але все те не те, що недавно було, коли головою Служби Безпеки був Олександер Турчинов – близький помічник Юлії Тимошенко, а міністром внутрішних справ – волиняк Юрій Луценко. Тоді шафа грала. Таких головних поліцаїв Україна ще мала б дочекатись.

В Канаді...

(Закінчення зі стор. 1)

людина, яку тривожить доля України, мусить усвідомити, що справа захисту України стосується кожного українця.

Були присутніми на вічу і кілька представників Всеукраїнського об'єднання „Свобода", зокрема його провідник Олег Тягнибок.

На завершення акції було зачитано Заяву до російського уряду, яку того ж дня було доставлено до Генерального консульства Російської Федерації.

Звернення до українського народу офіційна делеґація передала до Генерального консульства України в Торонто та до Посольства України в Канаді.

Упродовж усього віча солісти молодіжного ансамблю „Пролісок" Іванка і Соломія Сали та Дмитро Білан чудовим виконанням українських патріотичних пісень підносили дух товариства, присутнього на вічі. Завершилася акція протесту колективним виконанням славнів Канади і України.

Про акцію української громади звітували засоби масової інформації Торонто.

„Російський ведмідь" не злякав українців в Торонто.
Фото: Михайло Гуцман

Полагоджуйте всі свої фінансові справи
цілодобово, вигідно та
ЕЛЕКТРОННО...
За докладнішими інформаціями завітайте на нашу сторінку Інтернету:
www.selfrelianceny.org
SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
На службі членам та громаді від 1951 р.
MAIN OFFICE: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
KERHONKSON :
6325 Route 209
Kerhonkson, NY
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
UNIONDALE :
226 Uniondale Ave,
Uniondale NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
ASTORIA :
32-01 31ST AVE
ASTORIA NY 11106
TEL: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
LINDENHURST:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
EQUAL HOUSING OPPORTUNITY

На місці переможного бою

КОСМАЧs Івано-Франківська область. – 25 травня в урочищі Рушір, між селами Люча і Космач, було багатолюдно і святково. Громадськість відзначала подію січня 1945 року, коли сотня Української Повстанської Армії, якою командував 22-річний Мирослав Симчич („Кривоніс"), вщент розгромила майже втричі більший підрозділ НКВД, котрий плянував „умиротворити бандерівську столицю" (так іронічно називали Космач спецслужби СРСР).

Окрім понад 300 карателів, у тому бою загинув також і командир дивізії НКВД Микола Дергачов, виконавець наказів Йосифа Сталіна про депортування чеченців, інгушів та кримських татар. Були втрати й у повстанців – загинули стрільці Микола Скільський („Козак") та Петро Вівчарук („Сірко"), а М. Симчича поранило розривною кулею в руку, і лише вивірений народний метод лікування запобіг її ампутації.

Нині, через 65 літ від події, на Прикарпатті проживають шестеро учасників того бою, яким судилося пройти через тюрми і табори, але, незважаючи на важкі випробування (М. Симчич, наприклад, провів за ґратами понад 32 роки) всі вони переконані у справедливості своєї справи, адже відстоювали честь і гідність народу, захищаючи рідну землю від непроханих зайд.

Задум вшанувати річницю блискучої акції УПА виник майже рік тому, і спершу його плянували здійснити 15 січня, але оскільки ветеранам, котрим вже далеко за 80 було б важко прибути взимку до місця бою, відзначення вирішили провести в травні – на День героїв.

З ініціятиви редакції часопису „Однострій" (Сергій Музичук і Віталій Манзуренко, Рівне), яку підтримали у Косові районна адміністрація та районна рада, для нагородження живих, полеглих та померлих учасників бою була виготовлена спеціяльна номерна пам'ятна відзнака „Рушір-65", яка продовжила серію нагород УПА, зокрема „Гурби-65" та „Рейд в Румунію-60".

Біля пам'ятного хреста, встановленого тут ще на початку 1990-их років стояла почесна варта військових, був розгорнутий стенд зі світлинами патріотичної тематики, лунали музика і повстанські пісні.

Урочисте зібрання відкрив заступник голови Косівської районної адміністрації Микола Васкул, який надав слово М. Симчичеві. У своїй промові повстанський командир розповів про передумови бою і розташування повстанців, показав позицію під скелею, яку обрав для себе, та про те, що сталося в урочищі.

Виступили письменник Михайло Андрусяк, поет Микола Симчич, представник видавництва „Літопис УПА" Богдан Столяр, директор Центру досліджень визвольного руху Василь Стефанів, голова Косівського Братства ветеранів УПА Петро Підлетейчук („Спартак"), представники політичних партій та громадських організацій.

М. Васкул вручив М. Симчичеві почесну відзнаку „Рушір-65", ч. 001, а всі наступні отримували нагороду вже від командира повстанців.

Це були учасники бою Іван Фіцич („Соловій"), Петро Фіцич („Чайка"), Іван Клим'юк („Воробець") і Василь Ігнатюк („Яблін"). Відзнаку Сильвестра Ґеника („Смика") отримала його внучка Леся – ветеран не зміг прибути через хворобу.

Нагороди загиблих і померлих одержали дружини, сини, дочки, сестри, брати та інші родичі. Відзнаки тих, у кого не залишилось рідні, передано в музеї сіл та міст.

На завершення хор ветеранів УПА на чолі з М. Симчичем виконав низку повстанських маршів, а похідна польова кухня приготувала смачний обід.

Василь Гуменюк

На місці бою делеґація ветеранів Львівської обласної організації Всеукраїнського Братства ОУН і УПА ім. генерала Романа Шухевича.
Фото: Світлана Кочергіна

Заступник голови Косівської районної адміністрації Микола Васкул нагороджує пам'ятною відзнакою „Рушір. 1945-2010" Мирослава Симчича („Кривоноса").

Героїчна смерть Катерини Сікорської

ТОРОНТО. – Ірина Корпан добре знана в українській громаді не лише як ведуча української програми новин „Світогляд", а й як автор фільму про 24-го Генерал-губернатора Канади українського походження Рамона Гнатишина. Тепер вона представила свій новий проєкт – документальний фільм „Бабуся, якої я не знала", у якому йдеться про те, як під час Голокосту українці, наражаючись на смертельну небезпеку, рятували євреїв від нацистських убивць.

І. Корпан розповіла:

„У нашій родині з покоління в покоління передається трагічна і водночас героїчна історія моєї бабусі Катерини Сікорської. Вдова, вона сама виховувала трьох доньок – Ірину, Христину та Марію у містечку Підгайці Тернопільської области. У часи німецької окупації, коли почалися гоніння на євреїв, вона врятувала двох єврейських підлітків – Леона і Доліка Кресселів та сусіда-єврея Михайла Кляра, переховуючи їх у себе в хаті протягом дев'яти місяців у схованці під підлогою в кухні.

Навесні 1943 року за доносом у хату увірвалися поліцаї, жорстоко побили 13-річну доньку Ірину, провели обшук, знайшли євреїв та арештували їх. Потім зробили засідку і схопили бабусю. Її забрали у тюрму в Бережани, потім – у Тернопіль. У серпні 1943 року її засудили на публічному процесі і стратили. На той час моїй бабусі було 36 років.

Три неповнолітні доньки залишилися сиротами і цілий рік жили самі, сподіваючись на повернення мами. Доля М. Кляра та братів Кресселів невідома.

28 травня 1995 року Меморіяльний комплекс „Яд Вашем" визнав Катерину Сікорську та її доньку Ірину Гутор (дівоче прізвище Сікорська) Праведниками світу. Їх імена викарбувані на Стіні пошани в Саду праведників у Єрусалимі.

Чому вона зробила це? Чому наражала на смертельну небезпеку себе і своїх дітей?

Прагнення знайти відповідь на непрості питання українсько-єврейських взаємин привело мене до Національного архіву Німеччини, де я намагалася віднайти документи, що стосуються цієї справи. Я зустрічалася з Леонідом Кляром – сином М. Кляра ти його дружиною Лідою. Ми розмовляли, плакали від гірких спогадів і тішилися тим, що доля звела нас, представників різних поколінь, щоб віддати шану тій молодій жінці, яка, рятуючи чиєсь життя, тим самим рятувала світ, що котився в людиноненависницьку безодню. Вона стала поряд із такими велетами духу, як Митрополит Андрей Шептицький, ігумен Климентій Шептицький, духовенство й чернецтво Студійського уставу, тисячами інших українців, які, нехтуючи смертельною небезпекою, рятували єврейських дітей, матерів, батьків, братів, сестер.

Постать Митрополита Андрея займатиме особливе місце у фільмі. До сьогодні його діяльність у роки Другої світової війни залишається оповитою ідеологічними мітами, спотвореною недомовками і політичними маніпуляціями, а то й відвертою брехнею та упередженістю. Митрополит А. Шептицький був чи не єдиним католицьким ієрархом, який відкрито став в обороні єврейського народу, надіславши 1942 року лист-протест рейсхфюрерові СС Гімлерові і засудивши криваві злочини нацистів. Історія свідчить, що А. Шептицький та його брат ігумен К. Шептицький врятували близько 150 євреїв".

І. Корпан висловила подяку меценатам Джеймсові Темертеєві та Ерастові Гуцулякові, які надали фінансову допомогу для створення документального фільму „Бабуся, якої я не знала".

Ірина Стеблій

Презентація книги про ОУН (б)

КИЇВ. – 1 червня в приміщенні прес-центру Української інформаційної служби відбулася презентація книги історика, громадського діяча Святослава Липовецького „ОУН (бандерівці): фраґменти діяльности та боротьби", в якій вміщено короткий історичний виклад становлення, розвитку та діяльности Організації Українських Націоналістів (бандерівців). Книга містить копії раніше таємних документів.

Презентацію організували Молодіжний націоналістичний конґрес та Українська інформаційна служба. У ній, окрім автора, взяли участь головний редактор видання ОУН(б) „Шлях перемоги" Віктор Рог, історик Володимир В'ятрович, голова ОУН (б) Стефан Романів.

(Українська інформаційна служба)

ПОСТАТІ

Валеріянові Ревуцькому – 100 років

Д-р Лариса М. Л. Залеська-Онишкевич

Завдяки грецькій мові ми вживаємо приросток „архи“ для означення найкращого або визначного. Проф. Валеріян Ревуцький є архизнавцем українського театру вже близько 70 років. Його працю представляють написані ним книжки, статті, його радіопрограми, виступи, виклади. Його дослідження і публікації – це шлях одержимого. Це праця відданого науковця, свідомого свого обов'язку розшукувати, досліджувати, описувати чи й рятувати і передавати інформацію майбутньому.

В. Ревуцький народився 14 липня 1910 року в Іржавці, тоді Полтавської губернії (тепер Чернігівської области). Він з роду козацької старшини і священиків (нащадків Стороженків, Каневських, Овсієвських, Сагардів), що дала українській культурі також братів Дмитра (Валеріянового батька) – музикознавця і фолкльориста, і Левка Ревуцького, відомого композитора. Мати – Катерина Уралова. Одержимість В. Ревуцького у досліджуванні і зберіганні української культури успадкована не тільки від рідні, але і від того українського середовища провідних культурних родин, в якому перебували Ревуцькі в Україні на переломі XIX і XX ст.

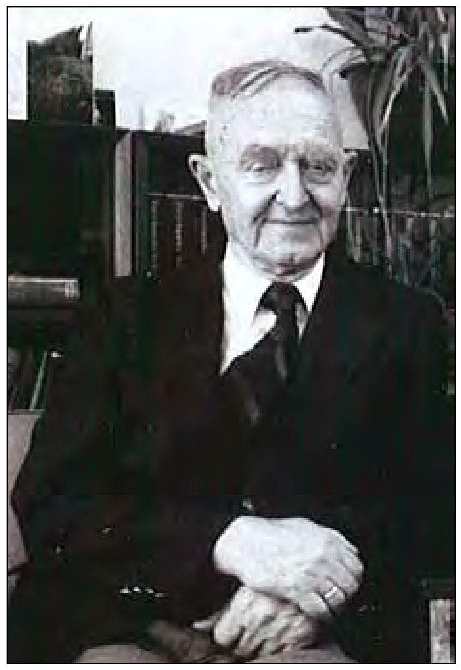
Хоча професійний шлях В. Ревуцького починався в Київському політехнічному інституті (будівельне відділення), який він закінчив 1937 року, а потім служив у Червоній армії (1935-1936), щось глибше вкорінене манило його ще студіювати акторське мистецтво в Театральному інституті в Києві, а відтак (після політичного цькування) студіював театрознавство в Москві (1939-1941). Після повернення до Києва В.Ревуцький був активним у театральному житті, навіть за німецької окупації; між іншим, він був співзасновиком і мистецьким керівником театральної групи „Ґроно“. Також викладав у консерваторії.

Від 1943 року жив у Львові, де також був у центрі театрального світу – там викладав і там почав друкувати свої театрознавчі статті і рецензії, перебуваючи знову у серцевині групи театральних і культурних діячів. Воєнна завірюха занесла В. Ревуцького до Німеччини, Італії та Англії, а в 1950 році – до Канади. Там знову студії (маґістратура у проф. Юрія Луцького в Торонтському університеті, в 1957 році, і дослідження про драми Миколи Куліша). Після того – викладання в університетах Британської Колюмбії: у Ванкувері (16 років) і Вікторії (три роки). Викладав радянську драму і кіномистецтво та курс української мови.

У 1951 році В. Ревуцький одружився в Торонто з Валентиною Вільчинською; в них є дочка Ірена, адвокат. Подружжя Ревуцьких далі проживає у Ванкувері.

Наш шановний ювілят є дійсним членом НТШ (від 1969 року) та УВАН (від 1977-го), кількох славістичних товариств Канади, Національної спілки театральних діячів України (від 1994), та закордонний член Академії Мистецтв України (від 2001-го).

Численні статті про нього у виданнях України є доказом того, наскільки Україна зацікавилася його постаттю й оцінила його науковий вклад. Так, 1995 року він став лавреатом премії ім. Івана Котляревського („...за вагомий внесок в українське театрознавство, дослідження актуальних питань історії українського театру та послідовну багаторічну пропаганду його здобутків за кордоном“). Завершенням признання його праці було, коли у 2002 році Президент України Леонід Кучма надав йому звання Заслуженого діяча культури України.

Проф. Валеріян Ревуцький

Дуже добре підсумок наукового вкладу ювілята словами фактів і статистики можна побачити і відчути у виданні: „Валеріян Ревуцький: Бібліографічний покажчик“ (Київ: „Інтер“, 2007, 152 стор., уклала Валентина Ревуцька; науковий редактор Ростислав Пилипчук; друге виправлене видання – 2009). Список праць В. Ревуцького, майже виключно про український театр, є надзвичайно широкий. Він автор п'яти книжок: „П'ять великих акторів української сцени“ (1955), „Нескорені Березільці“ (1985), „В орбіті світового театру“ (1995), „Віра Левицька: життя і сцена“ (1998) і „По обрію життя: спогади“ (ред. Р. Пилипчук, 1998). В. Ревуцький був також упорядником і редактором кількох збірників. До 2006 року він написав майже 400 статтей українською мовою (часто в порівняльному аспекті до західних постатей чи тем) і 61 статтю англійською мовою. Ювілят має понад 330 гасел про театральні постаті в „Енциклопедії Українознавства“ і понад 450 – в „Encyclopedia of Ukraine“; він також написав і озвучив 120 радіостатей для радіопрограм.

На жаль, мав він один неуспіх: ще перед відновленням незалежности України він присвятив майже 20 років збиранню і писанню англійською мовою нарису історії українського театру.

Це тоді була дуже важка праця, бо він не мав ще доступу до джерел в Україні, а друковані там праці не всі мали точні або повні інформації, які треба було ретельно звіряти. Коли праця була вже написана і зредаґована, В. Ревуцький не міг дістати фондів на друк (праця „Survey of Ukrainian Theater“ має понад 440 сторінок).

Вище поданий перелік праць В. Ревуцького прекрасно свідчить про маштаб і вартість його наукової праці. Вступна стаття проф. Р. Пилипчука описує постать ювілята з великим теплом і розумінням фактів, текстів і життєвих подій. Бібліографія, яку з відданістю та увагою зібрала В. Ревуцька, подана в окремих частинах: факти життя; монографії, статті в періодиці, статті в енциклопедіях, неопубліковані праці, доповіді на конференціях, виступах, та у радіовиступах. Дуже відповідно, що укладачі подали також бібліографію рецензій на праці В. Ревуцького (наприклад, відгуки Григорія Костюка, Григора Лужницького, Остапа Тарнавського, Ростислава Василенка, Романа Савицького) та статті про нього (як ось Валерія Гайдабури, Ю. Луцького, Богдана Бойчука), та допоміж-

(Закінчення на стор. 19)

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, травень 2010 р.

100 дол.	Клебович Володимир	Kensington, CT
	17-ий Відділ Союзу Українок Америки	Hollywood, FL
	Малюца А.	Dundas, IL
55	Фараонів Ольга	Trenton, NJ
50	Бреславець Галина	Rockville, MD
35	Матковський Степан	Rochester, NY
30	Біраковський Богдан	College Point, NY
	Кавалець Христина	Minneapolis, MN
	Тетянечки Лідія і Василь	Bridgeport, CT
25	Ґелета Богданна	College Park, MD
	Курилів Ігор	Weston, ON, Canada
	Лоїк Володимир	Salt Lake City, UT
	Маринюк Андрій	Bay Harbor Isl., FL
	Процик Роман	Huntingdon Vy., PA
	Сімок Андрій	Las Vegas, NV
	Світлик Михайло	Parma, OH
	Король Дмитро	Oshawa, ON, Canada
	Петришин Михайло	Walton, KS
20	Андрушків Богдан	Troy, MI
	Мазяки Юліяна і Роман	Bloomfield Hills, MI
	Плис Ірина	Trenton, NJ
	Росандич Катерина	Mountain View, CA
	Стасів Роман	Congers, NY
15	Фіріщак Осип	Chicago, IL
	Гаврилко Евстахій	Warren, MI
	Мірошниченко Тамара	Poltava, Ukraine
	Музика Григорій	E. Hanover, NJ
	Мисишин Марян	Springfield, MA
	Павлик Ольга	New York, NY
15 дол.	Поповський Остап	Cohoes, NY
	Савчин Євген	Fort Collins, CO
	Слюсарчук Юрій	Monroe, NY
	Загайкевич Орест	Cranford, NJ
	Дячук Уляна	Rutherford, NJ
10	Цехош Петро	Toronto, ON, Canada
	Коритовський Володимир	Sterling Heights, MI
	Назаревич Евстахія	Phoenix, AZ
	Бабала Параскевія	Amsterdam, NY
	Давид Григорій	Philadelphia, PA
	Декайли Люба і Ігор	Flushing, NY
	Дорошенко Анатолій	Northville, MI
	Дзидзан Надія	Chicago, IL
	Гаврилюк Ольга	Stuyvesant, NY
	Гаврилюк Галина	Jersey City, NJ
	Герець Роксана	Rutherford, NJ
	Кікта Володимира	Golden, CO
	Кіпа Альберт	Allentown, PA
	Клачко Люба	Murray Hill, NJ
	Клек Андрій	Fairview Park, OH
	Кулинич Ірина	Zhovkva, Ukraine
	Кирилів Наталія	Chicago, IL
	Кривко Людмила	Ternopil, Ukraine
	Мороз Михайлина	Vernon, CT
	Шандрук Петро	Philadelphia, PA
	Ступак Степан	Arlington Hts., IL
	Тресньовський Роман	Ann Arbor, MI
	Яґла Вільям	Lansdale, PA
	Глушок М.	Hamilton, NJ
	Котис Б.	Kendal Park, NJ
5 дол.	Демків Михайло	Wappingers Falls, NY
	Дигдало Володимир	Troy, MI
	Дика Людмила	Blairstown, NJ
	Федорович Зенон	Trenton, NJ
	Гайовий Федір	Siren, WI
	Яцусь Йосиф	Roselle, NJ
	Коцелко Нестор	Chicago, IL
	Кусів Ольга	Port Charlotte, FL
	Кузьма Петро	Rocky Hill, CT
	Лисяк Петро	Netcong, NJ
	Мацук Богдан	Berlin, MD
	Мозіль Дмитро	Cleveland, OH
	Олесницький Юрій	Toms River, NJ
	Паламар Галина	Philadelphia, PA
	Пастушенко Тетяна	New Providence, NJ
	Полянська Юлія	Elizabeth, NJ
	Поліщуки Анна і Петро	Cheektowaga, NY
	Солонинка Михайло	Minneapolis, MN
	Стрижаковська Ольга	Trenton, NJ
	Валеґа Микола	Binghamton, NY
	Яворська Лариса	Union, NJ
	Заїка Лавра-Лариса	Cheltenham, PA
	Бучинська Катерина	Southport, NC
	Ґелецінський Юрій	Richfield, MN
	Козак Володимир	Payson, AZ
	Мельничук Едвард	Cranford, NJ
	Ступар Теодор	La Porte, IN
	Разом:	**1,405.00 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи“ – найстаршої української газети в світі.

НОВІ ВИДАННЯ

Спомин про леґендарні походи

Михайло Крат. „Козацькому роду нема переводу“. Бетезда, Мериленд: „Компутопрінт“, 2010.

Полтавець Михайло Крат (1892-1979) усе життя присвятив війську. У молоді роки він був старшиною російської армії і брав участь у Першій світовій війні, потім перейшов до війська Української Народної Республіки, а під час Другої світової війни служив в Українській Національній армії.

Генерал М. Крат залишив спогади про пережите, численні статті і документи. Його дочка Ніна Крат-Черняк і внучка Ганя Черняк впорядкували їх і підготували до друку, частину спогадів відредаґував Олександер Воронин. Так народилася цікава і повчальна книжка, щедро ілюстрована історичними світлинами. Треба відзначити високу поліграфічну якість видання.

Історія не раз ставила М. Крата перед необхідністю радикального вибору дальшого шляху. Його батько був генералом царської ґвардії, тож природно, що й син мав продовжити батьків шлях, закінчив престижне військове училище в Санкт-Петербурзі. Почалася війна і М. Крат був на першій лінії боїв. Після поранення він потрапив на лікування до шпиталю, яким опікувалися цариця Олександра та її дочки Ольга і Тетяна, й відтоді постійно був оточений їхньою увагою. А поранень мав кілька, тому що завжди в бою був попереду.

Батько-генерал пильнував, щоб його сини не затримувалися у запіллі. Навіть не пускав пораненого сина Михайла до шпиталю. А коли молодший син Борис скінчив старшинський вишкіл і приїхав до батька, той негайно вислав його на передову лінію під Перемишлем, де Борис в першому ж бою загинув.

Позиція старшини царського війська, кавалера ордену св. Георгія, прихильність царської родини могли привести М. Крата у дні революції до „білого війська“, зважаючи, що він тоді не мав уявлення про прагнення України до волі і навіть української мови не знав. Але, як кажуть, голос козацької крови покликав старшину до Києва і він став активним учасником національно-визвольної боротьби.

Особливо цікаві і цінні спогади М. Крата про особисту участь в Першому зимовому поході чотирьох українських дивізій Наддніпрянської армії, які з боями пройшли великий шлях усією Україною. Автор спогадів залишив описи трагічної загибелі в зіткненні з денікінцями Третьої Залізної дивізії, боїв проти більшовиків на Поділлі в травні 1920 року, співучасти з польським військом у розгромі Червоної армії у серпні-вересні 1920 року.

Коли в Україні шаліла Друга світова війна, М. Крат, перебуваючи в Холмі, став клопотатися про вступ до дивізії „Галичина“ і в лютому 1945 року був покликаний до цього війська.

Книгу спогадів генерала М. Крата доповнюють численні статті про нього, сторінки гумору на теми таборового життя дивізійників. Особливо цікаві малюнки Ґо-Ґо (Ореста Слупчинського).

Книжку можна придбати у Гані Черняк за 30 дол. (вартість пересилання включена) в США, або за 25 дол. (вартість пересилання буде додана), якщо замовник перебуває за межами США. Адреса: Hanja Cherniak, 9901 Harrogate Rd., Bethesda MD 20817. Електронна адреса: hanja@verizon.net. Тел.: (301) 767-1779.

Левко Хмельковський

Михайло Крат у війську Української Народної Республіки.

Книжка спогадів генерала Михайла Крата.

Валеріянові Ревуцькому...

(Закінчення зі стор. 18)

ні реєстри.

Вся наукова праця В. Ревуцького була здійснена в ім'я розвитку культури й науки України.

Цього місяця в Києві його молодші колеґи Р. Пилипчук, В. Гайдабура і Лесь Танюк організують наукову конференцію, присвячену В. Ревуцькому у його 100-річчя. Можна сказати, що Україна в особах авторитетних театрознавців гідно оцінює велику працю В. Ревуцького, його надзвичайно вагомий вклад в українське театрознавство.

І хоча проф. В. Ревуцький тепер перебуває в лікарні, йому напевно буде дуже приємно подивитися на відео, яке плянують зробити організатори конференції. Недавно Фонд родини Тараса Шевченка повідомив про своє рішення гідно відзначити науково-творчу працю ювілята.

Вітаємо видатного українського театрознавця з прекрасним ювілеєм!

ЦІКАВЕ І ПРИЄМНЕ

Канівський майстер незвичайних візерунків

КАНІВ, Черкаська область. – Мешканець Канева Володимир Шклярeвський відомий як досконалий майстер з випалювання лобзиком подарункових виробів з подальшим обпалюванням та покриттям лаком. Він виготовляє понад 150 різновидів тарелів, скриньок, рамок для світлин та ін.

Жоден виріб не схожий на попередній. На деякі затрачено рік часу. Його доробок був показаний на обласних та міських виставках декоративного мистецтва, був в Києві на Андріївському узвозі, в Києво-Печерській Лаврі – на виставці в пам'ять гетьмана Івана Мазепи. Відвідувачі Шевченкового заповідника у Каневі охоче купують ці вироби на згадку про Тарасову гору.

В. Шклярeвський мріє написати книгу про таємниці своєї майстерности. Сам він – інвалід з дитинства.

Олександер Костирко

Майстер Володимир Шклярeвський.

Подарункові тарелі Володимира Шклярeвського.
Фото: Олександер Костирко

Молодь прибрала Замкову гору

Учасники акції на Замковій горі.

ЛЬВІВ. – 24 травня відбулась екологічна акція на Замковій горі, під час якої молодь прибирала сміття довкола могили Січових Стрільців та хреста, встановленого в пам'ять Героїв Крут.

Організатором акції стала київська організація Молодіжного Націоналістичного Конґресу. Захід було проведено до Свята Героїв, яке відзначає українська спільнота наприкінці травня в пам'ять патріотів, які загинули за волю України.

Катерина Аврамчук

Портрет Пилипа Орлика – з бурштину

ДУБНО, Рівненська область. – Історичний факт перебування у листопаді 1705 року у місті Дубні тодішнього генерального писаря Війська Запорізького, майбутнього гетьмана Пилипа Орлика дав привід для вшанування пам'яті про цю особистість.

Два роки тому на фасаді палацу Любомирських, де у свій час зупинялися керманичі українського війська, було відкрито меморіяльну дошку про причетність Івана Мазепи та П. Орлика до дубенських теренів. А цього року в замку з'явився портрет П. Орлика, який з бурштину створив Олег Супрун.

Євген Цимбалюк

Директор Державного історико-культурного заповідника Петро Смолін з бурштиновим портретом Пилипа Орлика.

ФІЛАТЕЛІЯ

Марки в пам'ять славного минулого України

КИЇВ. – 22 квітня в Україні введено в обіг два поштові бльоки до 90-річчя марок Української Народної Республіки (УНР). На першому з них розміщено чотири марки з зображенням марок УНР та купон з історичною маркою у 50 грн.

На другому бльоці теж вміщено історичні марки УНР і купон з маркою за 1 грн. Цього ж дня у Києві діяв штемпель спеціяльного погашення. Художнє оформлення бльоків і штемпеля виконала Світлана Бондар.

29 березня було введено в обіг художній поштовий бльок „Конституція Пилипа Орлика. 1710-2010", який художньо оформив Василь Василенко.

Поштовий бльок „Конституція Пилипа Орлика. 1710-2010".

Поштові бльоки, випущені до 90-річчя марок Української Народної Республіки.

У 7-му БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
дорогого, незабутнього СИНА і БРАТА

св. п. ОЛЕГА РОМАНА КУЗЬМИ

та у 33-тю РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
дорогого і невіджалуваного МУЖА, БАТЬКА, ДІДУНЯ та ПРАДІДУНЯ

св. п. ВАСИЛЯ КУЗЬМИ

будуть відправлені СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ
в суботу, 19 червня 2010 р., о год. 8 ранку
в Українських греко-католицьких церквах:

- **в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.;**
- **в Катедрі св. Юра у Львові;**
- **в старій церковці у Глинянах – Замістя.**

Про молитви за спокій душі Покійних просять:
мама і дружина НАДІЯ КУЗЬМА з родиною.

У глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що у вівторок, 4 травня 2010 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

СВ. П.

МИХАЙЛО КАВАЦЬ

нар. 15 листопада 1920 р. в Купчинці на Тернопільщині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 8 травня 2010 р. у Катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо.
Тлінні останки були перевезені на вічний спочинок на цвинтар свв. ап. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

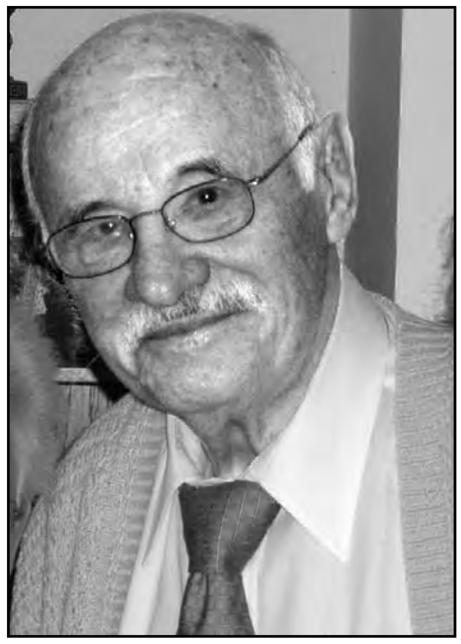
У глибокому смутку залишені:

дружина	**– ЄЛИСАВЕТА**
доньки	**– ВІРА ПОКОРА з мужем ОЛЕКСАНДРОМ**
	– ЛІДА ДЕМЯНЧУК з мужем АНДРІЄМ
син	**– АНДРІЙ з дружиною МАРСІН**
внуки	**– МАРКО ПОКОРА**
	– ПЕТРО і АДРІЯНА ДЕМЯНЧУК
свахи	**– СТЕФАНІЯ ПОКОРА**
	– ОЛЬГА ДЕМЯНЧУК

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді та Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Світлій пам'яті д-ра Богдана Ткачука

Св. п. д-р Богдан Ткачук

22 травня українська громада в Чикаґо відпровадила на вічний спочинок відомого й заслуженого суспільно-громадського й політичного діяча д-ра Богдана Ткачука, який 16 травня упокоївся на 91-му році життя.

Народився Б. Ткачук у П'ядиках, на Коломийщині, 26 червня 1919 року. За фахом він був ветеринарним лікарем. Свої студії, після закінчення сільськогосподарського ліцею в Черниці, почав у 1940 році у Ветеринарному інституті у Львові й закінчив та одержав диплом ветеринарного лікаря в Ляйпціґу 1945 року. Дальші студії продовжував на ветеринарно-медичному факультеті Українського технічно-господарського інституту, де захистив дисертацію і одержав звання доктора ветеринарної медицини. Свій диплом нострифікував в університеті Людвіґа-Максиміліяна в Мюнхені 1949 року. Ще в 1943 році додатково закінчив студії у Львівській політехніці дипломом інженера аґрономії.

До США прибув з дружиною 1950 року. Склавши іспити, відкрив у Чикаґо власну клініку малих тварин.

Д-р Б. Ткачук був одним з ініціяторів відновлення на амерканському континенті Об'єднання українських ветеринарних лікарів (ОУВЛ), яке постало по Другій світовій війні в Мюнхені (Німеччина) і був його головою. Цікавився працею своєї Ветеринарного інституту у Львові, допомагав дотаціями, невимовно радів, коли ця вища школа отримала статус академії. В 1998 році отримав диплом почесного доктора Львівської академії ветеринарної медицини.

Д-р Б. Ткачук був активним і жертовним членом різних українських організацій та установ Чикаґо, першим головою Товариства „Рух за перебудову". Ці обов'язки він прийняв після установчих зборів у грудні 1989 року, на яких був присутній відомий правозахисник і член Руху опору Євген Сверстюк. Діяльність Товариства провадив з притаманною йому енерґією і творчим ентузіязмом, нав'язав контакти з Україною й провідниками Руху за перебудову, їздив в Україну, запрошував їх до Чикаґо з доповідями, гостив у своїй хаті й саме завдяки йому громада мала зв'язки та інформації про події в Україні ще перед проголошенням самостійности України та відновленням її державности 24 серпня 1991 року.

Б. Ткачук постійно цікавився подіями в українській державі, аналізував політику уряду, критикував, прогнозував тощо. Тяжко було йому прийняти зміни, які сталися в Україні після виборів 2010 року.

Ще однією шляхетною рисою його характеру була любов до рідних і сердечна опіка над ними. Йдеться не тільки про дружину, дітей, внуків, але й про родину в Україні. З усіма він був у постійному телефонічному зв'язку, допомагав, запрошував до Чикаґо, мав відкрите серце на всі їхні потреби.

Покійний д-р Б. Ткачук залишив у смутку дружину Оресту, доньок Ліду та Ірку з чоловіком Аляном Голубом, синів – д-ра Романа з дружиною Марічкою і синами Марком, Олесем і Адіком, Юрка з дружиною Оленкою та дальшу родину в США, Канаді й Україні. Їм складаю слова глибокого співчуття!

Вічна пам'ять Покійному!

Іванна Т. Ґорчинська

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 7 червня 2010 р. відійшов у Божу вічність наш найдорожчий
ТАТО і ДІДУСЬ

СВ. П.

МИКОЛА ЩЕРБАК

нар. 26 листопада 1914 р. в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 11 червня в Українській православній церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійний похований на Українському цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

дочка	**– ЕЛИЗАВЕТА**
внуки	**– ПАВЛО**
	– ПЕТРО

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким жалем і смутком повідомляємо
всіх членів Товариства Вояків УПА в ЗСА
і всю українську громаду, що

21 травня 2010 р.

відійшла від нас у вічність в Україні
член Головної Управи Т-ва Вояків УПА
член Видавничого комітету і редакційної колегії „Літопису УПА“

СВ. П.

ІРИНА ТИМОЧКО-КАМІНСЬКА
“ХРИСТЯ”

нар. 8 липня 1923 р. в селі Яксманичі, повіт Перемишль.
Член ОУН від 1942 р.

Від 1945 р. референт УЧХ в надрайоні „Бескид“. В 1946-47 референт господарки, а відтак провідниця надрайону „Верховина“. Від липня 1947 р. до часу арешту 15 листопада 1947 р. зв'язкова особливих доручень в Польщі.

Похоронена у м. Ходорові, Львівська область.

Вислови глибокого співчуття складаємо
братові Теодозію, сестрам Лесі і Зої
та всій родині в Україні.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ПОДРУЗІ ХРИСТІ!

Головна Управа Т-ва Вояків УПА в ЗСА
ім. ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки

В глибокій жалобі сповіщаємо всіх,
що упокоївся в Бозі

СВ. П.

ВАЛЕНТИН КОХНО

син замученого священика УАПЦ о. Микити, церковно-громадський діяч, адміністратор капелі “Україна“ славетного дириґента Нестора Городовенка, Голова Братства ім. Митрополита Василя Липківського, учасник наради духівництва й вірних УАПЦ (Соборноправної) в США про приєднання до Київського Патріярхату 18 грудня 1993 р.

Молимось за вічний спокій його душі,
а Родині висловлюємо співчуття.

Мала Рада УАПЦ (Соборноправної) у США,
Київський Патріярхат

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ірина Тимочко-Камінська

псевдо “Христя”
1923-2010

Перша і єдина жінка в історії українського підпілля призначена надрайонним провідником УПА

Ділимося сумною вісткою, що 21-го травня 2010 року, у Ходорові, Жидачівського району, Львівської області, відійшла у вічність героїня УПА, відома громадська діячка в Чикаґо, світлої пам'яті Ірина Камінська. Поховали її родина і друзі біля її батьків, в неділю, 23-го травня, у день Зелених свят, коли за традицією Україна вшановує своїх Героїв.

У 1944 р. Ірина розпрощалася з батьками і пішла в підпілля. Не знала ще тоді, що вже ніколи не повернеться до рідної хати, а мандрівка до України триватиме майже шістдесять років і здійсниться щойно на схилі її життя. Найбільшою мрією пані Ірини було повернутися до родини. Своє мандрівне життя встигла описати у книзі споминів “Моя Одисея”.

В українському підпіллі, вже як „Христя” вона працювала в жіночій мережі Українського Червоного Хреста на Бірчанщині, потім у надрайонні „Бескид" на Сяніччині та Бойківщині. Осінню 1946 р. була відряджена на Лемківщину, до надрайоння „Верховина". Вона захоплювалася цими окраїнами і їх господарями - лемками. На все життя залишається в її серці вдячність для них за те, що в ті важкі і небезпечні часи вони оберігали її від арешту, ділилися останньою крихіткою хліба. Навесні 1947 р. Ірина була призначена першою і єдиною жінкою в історії українського підпілля надрайонним провідником. Це рішення не випадкове. Як написано в одному із звітів провідників УПА, енергія і відвага „Христі” рівнялися силі сотні „Бурлаки".

Після Акції „Вісла" і депортації лемків „Христя” повернулася на Перемищину, де виконувала функцію зв'язкової проводу для спеціальних доручень. Заарештована в Перемишлі внаслідок зради, рік часу перебувала під слідством. І хоча під час допитів польський кат окалічив її фізично на все життя, вона не заломилася, не пішла на співпрацю з ворогом і тоді, коли прокурор зажадав для неї кари смерті. А далі була тюремна “Одисея” на дорозі якої був Ряшів, Тарнів, Фордон і жіноча в'язниця для найбільш небезпечних ворогів комуністичної системи в Іновроцлаві, в якій більшу частину вироку провела в камерах одна.

На волю вийшла в жовтні 1955 р., по 8 роках ув'язнення за вироком амнестії. Про долю сім'ї, яку вивезено в Сибір, довгі роки нічого не знала, навіть чи вони живі. Тому, коли відчинилася в'язнична брама, вона сіла у поїзд, але поїхала не на Батьківщину, а в протилежному напрямі - на чужину. Наступних кільканадцять років опинилася у Вроцлаві, де вступила в університет, і отримала дипломом маґістра філософії на факультеті історії та старалася збудувати нове життя.

У 1981 р. виїхала з Польщі до Америки. Вона стала активним членом громади в Чикаґо, де „Каса Самопоміч“ ввічливо надала її працю, а парафія свв. Володимира і Ольги та вірні її друзі, а особливо упісти, стали її родиною. Вона написала ряд статей, була членом редакційної колегії Церковного Вісника парафії свв. Володимира і Ольги, членом церковного хору і хору Прометей в Чикаґо, помагала новим еміґрантам, брала активну участь у видавництві „Літопис УПА“ і ніколи не покинула віри, що Україна стане незалежною державою.

Після розпаду комуністичної влади в Польщі та проголошення незалежности в Україні, Польща розпочала судові процеси проти тих поляків, котрі поповнили злочини та знущання над політичними в'язнями в тюрмах після війни. В 2003 році Ірину Камінську покликали як свідка проти того ката, який знущався над нею та іншими українками. Навіть у похилому віці, пані Ірина викопала з пам'яті найболючі моменти свого життя, і рішуче засвідчила перед польськими властями, щоб довести справедливість і відповідальність перед історією.

Не зважаючи на людські зради, брутальне ув'язнення та різні життеві труднощі, вона зберегла незломний дух, шляхетність, доброзичливість, відчуття справедливости та відповідальности перед історією свого народу і глибоку віру у Боже проведіння. Одисеєві мандри „Христі" закінчилися її поверненням в Україну, коли у січні 2009 року вона провела своє перше Різдво з рідними. 21 травня 2010 року її серце перестало битися. Вона померла в колі родини на землі, за яку віддала свою молодість.

У суботу, 3 липня, на 40-ий день смерті світлої пам'яті Ірини Тимочко-Камінської, в соборі святих Володимира і Ольги відслужиться панахида о 9-ій годині ранку. Після панахиди поминальний обід в Українському Культурному осередку. Близьким і друзям покійної приносимо щирі співчуття.

Вічная їй пам'ять!
Слава Україні! Героям Слава!

Родина і Друзі в Україні, Польщі, Америці і Канаді.

Неділя, 20 червня 2010 р.

День Батька Спеціяльне Свято!

Завітайте до нас! Soyuzivka

Смачний святковий буфет та музичні розваги
Початок о год. 12:30 по пол.
Вступ 25 дол. від особи
Діти 6–12 років – 12.50 дол.
Діти нижче 5 років – вхід вільний
Святкування спонзороване Українським Народним Союзом.

За додатковими інформаціями телефонувати:

(845) 626-5641

Відсвяткуймо цей день з цілою родиною на Союзівці!
Наші батьки та дідусі заслуговують на це.

Soyuzivka Heritage Center, 216 Foordmore Rd. Kerhonkson, NY 12446; www.soyuzivka.com; e-mail: soyuzivka@aol.com

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

• ПРАЦЯ •

Шукаємо українку-медсестру або лікарку для опіки над старшою жінкою з проживанням. Просимо залишити інформації про свої кваліфікації на автозаписувачі:
(585) 713-4082

• НА ПРОДАЖ •

На продаж новий енергоефективний „green" дім в Катскільських горах, 2 спальні, тиха вулиця, невелика площа, недалеко водопад, 10 хв. до Saugerties, 20 хвилин до української церкви. Ціна знижена 279,000 дол. **Тел. (518) 622-8149**

Кергонксон, Н.Й. На продаж 1 акр землі під будову на горбку, містова дорога, місто відгортає сніг, 1/2 милі від Союзівки, близько церкви.
Тел.: (201) 385-0771

На продаж квартира в Українському селі, Somerset, NJ, 1 спальня на 2 поверсі. Телефонуйте Оксані: **(347) 307-2510**

РЕКЛЯМА – КЛЮЧ ДО УСПІШНОГО БІЗНЕСУ!

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytvyn,Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040* • adukr@optonline.net

У Карпатах... слід насолоджуватися місцевими краєвидами

VISA® Debit Card
виключно від
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ

А не перейматися тим, як заплатити за місцевий готель

Без комісії. Без кордонів. Без проблем

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА
Нью-Йорк · Бруклин · Саус Баунд Брук · Картерет
www.UkrNatFCU.org
1-866-859-5848
NCUA